

WSTĘP

Rok 2006 jest trzecim rokiem funkcjonowania dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego.

Z perspektywy tych lat można stwierdzić, iż reforma sądownictwa administracyjnego była trafna i w sposób właściwy przeprowadzona. Okres ten pozwala na dokonanie również oceny pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

Przez ostatnie dwa lata tj. 2005 i 2006r. ustabilizował się roczny wpływ spraw do WSA w Lublinie na poziomie około 2700 spraw, co pozwoliło przy stabilnej obsadzie kadrowej zwiększyć szybkość i sprawność postępowania sądowego, którego średni czas oczekiwania na załatwienie sprawy wyniósł niespełna 2,5 miesiąca.

W związku z wprowadzeniem nowych druków sądowych, a zwłaszcza zawartych w tych drukach informacjach zwiększyła się ilość wniosków o przyznanie prawa pomocy. Instytucja ta pozwala w szerszym zakresie realizować prawo obywatela do sądu, ale procedury z tym związane zwiększają obowiązki i wydatki sądów, a także skutkują dłuższym okresem merytorycznego załatwienia spraw.

Na 594 sprawy nie załatwione w 2006r. 128 sprawom nie można było nadać biegu ze względu na podejmowane czynności procesowe w zakresie prawa pomocy, co stanowi ponad 21% zaległości. Pomimo jednak takiego stanu rzeczy ze społecznego punktu widzenia tendencje takie należy uznać za pozytywne.

Zasygnalizować należy również problem szerszego stosowania przy rozstrzyganiu spraw w 2006r. prawa europejskiego, w tym również orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Ze spraw kadrowych w 2006r. należy odnotować nominacje asesorum; Wiesławy Achramowicz i Bogusława Wiśniewskiego na stanowiska sędziów Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Lublinie oraz przejście w stan spoczynku sędziego NSA prof. Ewy Gdulewicz. Ponadto z zadowoleniem należy przyjąć zwiększoną ilość zatrudnionych asystentów sędziego.

Reasumując chciałbym podziękować wszystkim sędziom, asesorum, referendarzom, asystentom i pracownikom, którzy przyczynili się do prawidłowego funkcjonowania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie w 2006r.

**Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Lublinie**

Sędzia NSA Edward Oworuszko

Część pierwsza.

Działalność Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

Część druga.

Problemy wynikające z orzecznictwa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

I. Zagadnienia wynikające z działalności orzeczniczej Wydziału I Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

1. Podatek od towarów i usług.

Podobnie jak w ubiegłym roku, sprawy w zakresie podatku od towarów obejmowały zarówno stan prawny obowiązujący do dnia 1 maja 2004r., jak i obowiązujący po tej dacie, a więc wymagający oceny w kontekście prawa wspólnotowego. W kilku sprawach z zakresu tego podatku sąd, odwołując się do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego, odmówił zastosowania przepisów rozporządzeń wykonawczych sięgając do wzorca zawartego w art.217 Konstytucji RP.

W sprawie **I SA/Lu 225/06** sąd odmówił zastosowania § 14 ust.2 pkt 1 lit.a/ rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004r. uznając, że przepis ten niezgodny jest z art.217 Konstytucji RP, bowiem ograniczenie prawa do odliczenia podatku naliczonego powinno wynikać z ustawy, a nie z przepisu podustawowego. Równocześnie sąd uznał, że regulacja ta, pozbawiająca podatnika prawa do odliczenia podatku naliczonego z faktur wystawionych przez podmiot do tego nieuprawniony, powinna być, w świetle przywołanego w wyroku orzecznictwa ETS, uznana za naruszającą zasadę neutralności i proporcjonalności wyrażoną w art.2 ust.2 I Dyrektywy i art.17 ust.2 VI Dyrektywy, co istotne jest po wprowadzeniu tej

regulacji do art.88 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług /Dz.U. Nr 54, poz.535 ze zm.; dalej: „ustawa o VAT”/ z dniem 1 czerwca 2005r. /Dz. U. 2005 r. Nr 90, poz. 756/.

W sprawie **I SA/Lu 527/05**, uznając, że określenie momentu powstania obowiązku podatkowego stanowi zasadniczy element kreujący zobowiązanie podatkowe i powinno być dokonane w ustawie, sąd odmówił zastosowania - jako niezgodnych z art.217 Konstytucji RP - przepisów § 6 ust.1 pkt 2 lit.d/ oraz § 6 ust.1 pkt 4 i § 6 ust.3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 1999r., określających inny niż w art.6 ust.4, 5 i 8 ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym /Dz.U. Nr 11, poz.50 ze zm.; dalej: „ustawa o VAT z 1993r.”/ moment powstania obowiązku podatkowego.

Natomiast w sprawach **I SA/Lu 488/05** i **I SA/Lu 607/05** sąd nie podzielił zarzutu skarżących, że dodatkowe zobowiązanie podatkowe ustalone na podstawie art.109 ust.4, 5 i 8 ustawy o VAT jest środkiem specjalnym w rozumieniu art.27 VI Dyrektywy, bowiem jako sankcja administracyjna, mająca na celu dyscyplinowanie podatników dokonujących samoobliczenia podatku, nie jest podatkiem unormowanym w VI Dyrektywie, stąd nie może być uznana za środek specjalny stanowiący odstępstwo od stosowania jej przepisów.

W sprawie **I SA/Lu 309/06** i **I SA/Lu 404/06** sąd uchylił decyzje organów obu instancji wskazując, że dla oceny, czy skarżący, świadczący na zlecenie Poczty Polskiej usługi doręczania przesyłek, jest podatnikiem podatku od towarów i usług, konieczne jest przede wszystkim ustalenie, czy jest on podmiotem wykonującym samodzielnie /niezależnie/ działalność gospodarczą w rozumieniu art.15 ustawy o VAT i art.4 VI Dyrektywy, a jeśli tak – jak wykonywane przez niego czynności klasyfikowane są w świetle PKWiU /por.: art.8 ust.3 ustawy o VAT/. Sąd podkreślił przy tym, że ustawa o VAT zawiera w art.15 ust.2 własną definicję pojęcia działalności gospodarczej i nie mają na jej gruncie zastosowania definicje tej działalności sformułowane w innych ustawach.

Uchylając decyzję zaskarżoną w sprawie **I SA/Lu 305/06** sąd wyraził pogląd, że skoro skarżąca nabyła ciągniki rolnicze na podstawie faktur VAT ze stawką 0 %, to w świetle art.86 ust.1 i 2 ustawy o VAT oznacza to, iż nie przysługiwało jej prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o podatek naliczony, a zatem spełniona została

przesłanka zwolnienia podatkowego dotycząca dostawy towarów używanych, o której mowa w art.43 ust.1 pkt 2 tej ustawy.

W sprawie I SA/Lu 410/06 sąd zauważył, że wyrażona w art.157 ust.1 ustawy o VAT zasada, iż podatnik, który był zarejestrowany na ostatni dzień przed wejściem w życie zawartych w ustawie przepisów dotyczących rejestracji będzie – bez dokonywania żadnych nowych formalności - także na gruncie nowej ustawy uważany za podatnika zarejestrowanego, nie znajduje zastosowania wobec podatników wymienionych w ust.2 art.157, a więc – zgodnie z art.157 ust.2 pkt 1 – podatników, którzy niegdyś zarejestrowali się jako podatnicy niekorzystający ze zwolnień podatkowych /składający deklaracje/, zaś za ostatnie 6 miesięcy /6 miesięcznych albo 2 kwartalne okresy rozliczeniowe/ nie składali deklaracji podatkowych. Podatnicy ci, bez względu na powody nieskładania deklaracji, po wejściu w życie ustawy o VAT uważani są za podatników niezarejestrowanych.

Natomiast w sprawie I SA/Lu 429/06 sąd stwierdził, że do obliczania terminu powstania obowiązku podatkowego w przypadku świadczenia usług remontowo-budowlanych, o którym mowa w art.19 ust.13 pkt 2 lit.d/ ustawy o VAT, zastosowanie znajduje regulacja prawna zawarta w art.12 ordynacji podatkowej.

W sprawie I SA/Lu 131/06 sąd oddalając skargę wskazał, że zgodnie z art.21d ust.1 ustawy o VAT z 1993r., sprzedawca stosuje stawkę podatku 0 % do sprzedaży towarów, od których dokonano zwrotu podatku podróznemu, zaś zwrot podatku przysługuje wyłącznie osobie niemającej stałego miejsca zamieszkania na terytorium RP, która podatek ten zapłaciła przy nabyciu towarów wywiezionych następnie przez tę osobę poza granice RP /art.21a ust.1/. Formalny warunek dla dokonania zwrotu podatku określony w art.21c ust.2 ustawy, w postaci przedstawienia przez podróżnego „imiennego dokumentu wystawionego przez sprzedawcę”, gwarantować ma dokonanie zwrotu podatku wyłącznie podróznemu, a więc osobie zidentyfikowanej imiennie przez sprzedawcę w chwili nabywania przez nią towarów. Zgodnie z powyższym przepisem, to na sprzedawcy ciąży obowiązek wystawienia, czyli wypisania, wypełnienia, wydania dokumentu TAX FREE, gdyż to on sporządza dowód nabycia towarów przez podróżnego stwierdzając tym samym, że nabywca może być uprawniony do zwrotu podatku. Dla zastosowania przez sprzedawcę stawki podatku 0 % równoważnie istotnymi warunkami są: nabycie towaru przez podróżnego, wywóz towaru poza granice RP przez podróżnego i dokonanie zwrotu

podatku podróżnemu. Udokumentowanie warunku pierwszego i trzeciego spoczywa na sprzedawcy, a drugiego na podróżnym /nabywcy/. Wydanie wraz z towarem dokumentu TAX FREE nie wypełnionego w części mającej identyfikować nabywcę towaru równoznaczne jest z wystawieniem przez sprzedawcę dokumentu nie będącego dokumentem imiennym. Okoliczność, czy towar w tym dokumencie określony został wywieziony za granicę, jest w tej sytuacji bez znaczenia, skoro sprzedawca nie wskazał imiennie nabywcy towaru będącego podróżnym, a tylko on uprawniony był do otrzymania zwrotu podatku.

W sprawie I SA/Lu 194/06 sąd za prawidłowe uznał stanowisko organów podatkowych, że usługi prawnicze wykonywane przez radcę prawnego nie były w 2003r. objęte zwolnieniem przedmiotowym w podatku od towarów i usług ustanowionym w art.7 ust.1 pkt 6 ustawy o VAT z 1993r., a to wobec braku podstaw do zakwalifikowania przychodów z tych usług jako osiągniętych z działalności wykonywanej osobiście w rozumieniu art.13 pkt 8 lit.a/ ustawy o pdof. Sąd wskazał, że przychody podatnika zarejestrowanego jako podmiot gospodarczy, realizującego działalność w celach zarobkowych, zawodowo, we własnym imieniu i na własny rachunek oraz w sposób zorganizowany i ciągły /powtarzalny i stały/, są przychodami z działalności gospodarczej, a nie z działalności wykonywanej osobiście, bowiem ta ostatnia nie musi spełniać kryterium ciągłości oraz zorganizowania w ramach podmiotu określonego administracyjnoprawnie, uczestniczącego w obrocie gospodarczym.

2. Podatek akcyzowy

W sprawie I SA/Lu 286/06, w której przedmiotem sporu była kwestia, czy skarżącej spółce przysługuje zwrot podatku akcyzowego z tytułu dokonania przez nią wewnątrzspółnotowej dostawy wyrobu akcyzowego zharmonizowanego /piwa/, w sytuacji, gdy akcyza nie została zapłacona na terytorium kraju bezpośrednio przez spółkę, lecz przez będących podatnikami producentów tego wyrobu, sąd uchylił decyzje organów obu instancji i zaznaczył na wstępie, że z samej istoty podatku akcyzowego wynika, iż jest to podatek pośredni, nakładany na konsumpcję towarów uznanych przez ustawodawcę za wyroby akcyzowe, ciężar tego podatku ponosi ostatecznie konsument płacąc cenę za wyrób akcyzowy – tak też jest w przypadku przemieszczania wyrobów akcyzowych pomiędzy państwami, iż podatek powinien

być zapłacony w państwie ich ostatecznej konsumpcji. W zakresie podatku akcyzowego dyrektywą służącą harmonizacji przepisów państw członkowskich jest Dyrektywa 92/12/EEC z dnia 25 lutego 1992 r., która jako cel stawia zasadę, iż zapłata podatku akcyzowego w państwie członkowskim, w którym towary zostały wprowadzone na rynek powinna powodować zwrot zapłaconego podatku, jeżeli towar nie jest przeznaczony do ostatecznej konsumpcji w tym państwie. Kwestię zwrotu akcyzy przy dostawie wewnątrzspółnotowej i eksporcie wyrobów akcyzowych zharmonizowanych polski ustawodawca uregulował w art.60 ustawy z dnia 23 stycznia 2004r. o podatku akcyzowym /Dz.U. Nr 29, poz.257 ze zm./, składającym się z pięciu ustępów, z których pierwszy odnosi się do zwrotu akcyzy w sytuacji wewnątrzspółnotowej dostawy wyrobów akcyzowych zharmonizowanych, drugi – zwrotu w przypadku eksportu takich wyrobów, trzeci i czwarty odnoszą się do obydwu tych przypadków. Wspólny jest również ust.5 zawierający ustawową delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania aktu wykonawczego. Krąg podmiotów uprawnionych do zwrotu akcyzy w przypadku dostawy wewnątrzspółnotowej wyznacza wyraźnie treść ust.1 stanowiąc, iż podmiotowi, który dostarczył wyroby akcyzowe zharmonizowane na terytorium państwa członkowskiego, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju, przysługuje zwrot akcyzy, przy czym zwrot ten następuje na wniosek podmiotu. Zdaniem sądu, z ust.5 art.60 , który enumeratywnie wymienia kwestie powierzone właściwemu ministrowi do szczególnej regulacji, nie wynika, aby minister ten był umocowany do uregulowania w rozporządzeniu zakresu podmiotowego beneficjentów zwrotu akcyzy, bowiem gdyby wolą ustawodawcy było zawężenie zakresu podmiotowego osób uprawnionych do zwrotu akcyzy, to zostałoby to uregulowane w ust.1 art.60 poprzez zastąpienie określenia „podmiotowi” określeniem „podatnikowi podatku akcyzowego”. Wobec tego, skoro § 2 rozporządzenia z dnia 14 kwietnia 2004 r. stanowi zawężenie kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania zwrotu akcyzy, w sytuacji gdy Minister Finansów nie był do takiego działania umocowany, to uznać należało, iż § 2 rozporządzenia w tym zakresie jest sprzeczny z ust.1 art.60 ustawy o podatku akcyzowym, a tym samym narusza art.92 ust. 1 i art.217 Konstytucji RP. Powyższa sprzeczność i naruszenie przepisów konstytucyjnych dotyczy również § 3 ust.1 rozporządzenia w zakresie, w którym przepis ten uprawnia do złożenia wniosku o zwrot akcyzy jedynie podatnika, wyłączając tym samym inne niż podatnik podmioty, które dostarczyły wyroby

akcyzowe zharmonizowane na terytorium państwa członkowskiego, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju /art.60 ust.1 ustawy o podatku akcyzowym/. W ocenie zatem sądu, pomimo, iż organy podatkowe, zobowiązane do działania na podstawie przepisów prawa /art.120 ordynacji podatkowej/, były też zobowiązane do stosowania powyższych przepisów rozporządzenia, to jednak przepisy te nie mogły stanowić prawnej podstawy do odmowy zwrotu akcyzy z tytułu dostawy wyrobów akcyzowych zharmonizowanych z tej przyczyny, że wnioskodawca nie jest podatnikiem akcyzy. Dlatego doszło w sprawie niniejszej do mającego wpływ na wynik sprawy naruszenia art.60 ust.1 ustawy o podatku akcyzowym. Sąd wyjaśnił, iż możliwość odmowy w konkretnym przypadku zastosowania przepisu o charakterze podustawowym z przyczyny jego niezgodności z ustawą lub Konstytucją zawiera się w kompetencji sądu administracyjnego, a zasadę taką należy wywodzić z przepisu art.178 Konstytucji RP, który stanowi, iż sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom, co oznacza, iż przy wydawaniu orzeczenia nie są związani przepisami podustawowymi i w razie potrzeby mogą je zakwestionować.

W sprawie **I SA/Lu 115/06** skarżący domagał się zwrotu podatku akcyzowego zapłaconego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia samochodu osobowego, przy czym bezsporne pozostawało, iż na podstawie umowy sprzedaży zawartej w Polsce 14 maja 2005r. samochód ten został przez niego sprzedany obywatelce Niemiec. Sąd, powołując się na art.77 ust.3 ustawy o podatku akcyzowym, wyraził pogląd, iż zwrot akcyzy zapłaconej na terytorium kraju przysługuje każdemu podmiotowi /nie tylko podatnikowi/, który wykaże, że zapłacił podatek akcyzowy od wyrobu niezharmonizowanego oraz, że dokonał wewnątrzwspólnotowej dostawy tego wyrobu /dostarczył wyrób na terytorium państwa członkowskiego/. Jednakże, zdaniem sądu, problem w sprawie polegał nie tyle na tym, że skarżący nie wskazał żadnego dowodu potwierdzającego dostarczenie sprzedanego w kraju samochodu na terytorium państwa członkowskiego, co jako okoliczność rozstrzygającą powołały organy obu instancji, lecz na tym, że zarówno z wyjaśnień jego samego, jak i z załączonego oświadczenia nabywcy samochodu – obywatelki Niemiec, wynikało jednoznacznie, że nie dostarczył on spornego samochodu na terytorium Niemiec. Skarżący bowiem konsekwentnie twierdził, że sprzedany w L. samochód wydał nabywcy bezpośrednio po dokonanej tu zapłacie ceny i poza sferą jego zainteresowań pozostawał sposób, w jaki nabywca przetransportował go do Niemiec. W tym stanie rzeczy sąd stwierdził,

iż w sytuacji, gdy wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, zgodnie z art.2 pkt 10 ustawy o podatku akcyzowym, polega na fizycznym przemieszczeniu wyrobu z terytorium kraju na terytorium państwa członkowskiego, a zwrot podatku akcyzowego zapłaconego w kraju należny jest jedynie po dowodowym wykazaniu dostarczenia wyrobu akcyzowego niezharmonizowanego na terytorium państwa członkowskiego, to dokonana na terenie kraju sprzedaż samochodu osobowego obywatelowi państwa członkowskiego nie jest wewnątrzwspólnotową dostawą zdefiniowaną w powołanym przepisie. Skoro zatem skarżący dostawy wewnątrzwspólnotowej nie dokonał, nie przysługiwał mu zwrot zapłaconego podatku akcyzowego.

W sprawie I SA/Lu 472/05 przedmiotem sporu była kwestia stwierdzenia nadpłaty w podatku akcyzowym zapłaconym na podstawie zgłoszenia celnego z 13 maja 2004r. w związku z importem z Niemiec samochodu osobowego. Skarżący twierdził, iż prawo do rozporządzania rzeczą w postaci nabytego samochodu zostało na niego przeniesione 1 maja 2004r. i w tym też dniu przekroczył granicę, co potwierdza datownik funkcjonariusza celnego na fakturze zakupu, a także zeznania świadków na piśmie dołączone do odwołania oraz zaświadczenie z 6 maja 2004r. wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego, stwierdzające, że nie ciąży na nim obowiązek podatkowy w VAT. W jego ocenie nie był to import samochodu, lecz jego wewnątrzwspólnotowe nabycie, skoro procedura tranzytu została rozpoczęta w momencie, kiedy Polska była już członkiem Unii Europejskiej. Natomiast organy podatkowe uznały, iż skarżący zakupił samochód 29 kwietnia 2004r., w tym też dniu dokonał jego zgłoszenia do procedury tranzytu i rozpoczął tranzyt, który zakończył się 13 maja 2004r. dokonany zgłoszeniem celnym. Powołując się na załącznik IV Nr 5 do Aktu Przystąpienia /Unia Celna – procedury i środki przejściowe/, który zawiera ogólne środki przejściowe w zakresie prawa celnego, organy celne stwierdziły, iż pozwala on na to, aby pewien przepływ towarów rozpoczęty przed przystąpieniem i zakończony po przystąpieniu do Unii Europejskiej nadal był objęty poprzednimi przepisami celnymi Państw Członkowskich. Gdy zatem procedura tranzytu została rozpoczęta 29 kwietnia 2004r. /przed akcesją/, zaś zakończona 13 maja 2004r. /po akcesji/, doszło do importu towaru, a nie do jego wewnątrzwspólnotowego nabycia. W konsekwencji organy uznały, iż w sprawie mają zastosowanie art.7 ust.2 pkt 1, art.20 ust.1 i art.80 ust.1 ustawy o podatku akcyzowym. Podzielając ustalenia organów podatkowych, iż przedmiotowy samochód został nabyty i wydany kupującemu 29 kwietnia 2004r., a nadto nie

kwestionując, iż auto zostało dopuszczone do wolnego obrotu 13 maja 2004r., sąd jednocześnie podkreślił, że stosownie do art.7 ust.2 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym, w imporcie wyrobów akcyzowych obowiązek podatkowy powstaje z dniem powstania długu celnego oraz wskazał, że ustaleń w tym kierunku organy nie dokonały. Uchylając zaskarżoną decyzję, w motywach wyroku zaznaczył, iż w sytuacji, gdy dług celny, a co za tym idzie obowiązek podatkowy w akcyzie powstał przed 1 maja 2004r., to trafne byłoby stanowisko organów podatkowych co do bezzasadności żądania jej zwrotu przez skarżącego, bowiem wskazane w decyzji przepisy ustawy o podatku akcyzowym wskazują na konieczność uiszczenia akcyzy od nabytego samochodu. Jeżeli natomiast obowiązek podatkowy w akcyzie powstał po 1 maja 2004r., to należało rozważyć zgodność tych przepisów, a w szczególności art.80 powołanej ustawy, z art.25, art. 28 i art.90 TWE, gdyż od tego dnia prawo wspólnotowe stanowi część krajowego porządku prawnego, co obliguje do jego stosowania przez wszystkie organy stosujące prawo. w tym i organy administracji.

Decyzje organów obu instancji uchylił sąd także wyrokiem w sprawie **I SA/Lu 47/06**, w stanie faktycznym której skarżąca w ramach prowadzonej działalności nabywała od organu podatkowego, po cenie netto zawierającej podatek akcyzowy w wysokości 70 % tej ceny, papierosy, wobec których orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa, a następnie sprzedawała je w opakowaniach nieoznaczonych ceną detaliczną. W tych okolicznościach skarżącej nie przysługiwało – zdaniem organów podatkowych - zwolnienie przewidziane w § 12 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002r. w sprawie podatku akcyzowego. Sąd stwierdził jednak, że rozstrzygnięcie takie narusza przepisy prawa materialnego, tj. art.35 ust.1, art.7 ust.7 i art.38 ust.2 ustawy o VAT z 1993r. przez błędną ich wykładnię i – w konsekwencji – bezpodstawne przyjęcie, że do podatników określonych w art.37 ust.7 tej ustawy nie mają zastosowania przepisy § 12 ust.1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002r.. Sąd wskazał, że Minister Finansów, w wydanym z delegacji ustawowej zawartej w art.38 ust.2a ustawy o VAT z 1993r. rozporządzeniu z dnia 22 marca 2002r., zwolnił – w § 12 ust.1 pkt 4 – z obowiązku podatkowego w podatku akcyzowym podatników będących sprzedawcami wyrobów akcyzowych, za wyjątkiem podmiotów sprzedających wyroby akcyzowe podlegające opodatkowaniu tym podatkiem, od których nie zapłacono podatku akcyzowego, zaznaczając przy tym, iż fakt zapłaty podatku akcyzowego od przedmiotowych papierosów pozostawał poza sporem. Odnosząc się zaś do zawartych w

uzasadnieniu decyzji wywodów, iż przepis art.37 ust.7 pkt 2 ustawy o VAT z 1993r. jest przepisem szczególnym wobec regulacji zawartej w art.35 ust.1 pkt 3 ustawy i statuuje odrębną kategorię podatników, do których nie ma zastosowania § 12 ust.1 cyt. rozporządzenia, sąd stwierdził, iż jest to wykładnia wadliwa, nieznajdująca uzasadnienia przede wszystkim w wykładni językowej tych przepisów. W jego ocenie, przepis art.37 ust.7 ustawy o VAT z 1993r., dodany ustawą z dnia 17 listopada 2000r. /Dz.U. Nr 105, poz. 1107/ z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2001r., zawierający w swej treści zwrot „podatnikami podatku akcyzowego są również m.in. osoby fizyczne, w przypadku, gdy dokonują sprzedaży papierosów /.../” przesądził o wprowadzeniu nowej kategorii podatników, a mianowicie podmiotów dokonujących sprzedaży papierosów, ze wskazaniem sytuacji rodzących obowiązek podatkowy. Z kolei zmiana art.35 ust.1 ustawy o VAT z 1993r. przez uzupełnienie jego treści o wprowadzenie w pkt 3 obowiązku podatkowego w zakresie akcyzy /ustawa z dnia 18 września 2001r. – Dz.U. Nr 122, poz. 1324, zmieniająca ustawę o VAT z 1993r. z dniem 31 października 2001r./, wbrew wywiadom organów, nie wyłączyła stosowania przepisu § 12 cyt. rozporządzenia wobec kategorii podatników określonych w art.37 ust.7 pkt 2 ustawy. Sąd wskazał, że skoro w ówczesnym stanie prawnym papierosy były towarami akcyzowymi, a ustawodawca nowelizując art.35 ustawy wprowadził kategorię „sprzedawcy wyrobów akcyzowych”, to zakresy logiczne tych pojęć nie tylko się nie wykluczały, a przeciwnie - zakres pojęcia „sprzedawcy papierosów” mieścił się w zakresie pojęcia „sprzedawcy wyrobów akcyzowych”. Odnosząc się do poglądu, że włączenie podmiotów określonych w art.37 ust.7 do grupy podatników będących sprzedawcami wyrobów akcyzowych stanowiłoby o bezprzedmiotowości tej normy prawnej, sąd zauważył, że przepis ten w istocie był częścią przepisu regulującego stawki podatku akcyzowego /por.: art.35 ust.1 pkt 1, ust.3 pkt 1 lit.e/ i ust.8/, a dzieląc pogląd zawarty w wyroku NSA z dnia 4 listopada 2005r., sygn.akt I FSK 172/05, dodał, iż nie jest rzeczą podatnika dociekać przyczyn pozostawienia tego przepisu, zaś wątpliwości wynikających z niejasnych legislacji nie można interpretować na jego niekorzyść.

3. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Analiza spraw z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych wskazuje, że - podobnie jak w latach poprzednich - w większości z nich organy podatkowe w

sposób wyczerpujący dokonywały ustaleń faktycznych będących podstawą rozstrzygnięcia i prawidłowo stosowały przepisy regulujące zasady postępowania podatkowego. W konsekwencji uchybienia przepisom postępowania tylko w nieznacznej części były podstawą uchylenia zaskarżonych decyzji. Znacznie częściej natomiast sąd stwierdzał wadliwą ocenę dokonanych ustaleń w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawa materialnego.

W sprawie I SA/Lu 259/05 ze skargi na decyzję w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 1999r. sąd nie podzielił argumentacji organów podatkowych, iż zgodnie z przepisami art.6 ust.1 oraz art.45 ust.1 ustawy o pdof uprawnienie do łącznego opodatkowania małżonków mogło być skutecznie realizowane w terminie złożenia zeznania podatkowego. Zdaniem sądu organy podatkowe dokonały niewłaściwej wykładni prawa materialnego, tj. art.6 ust.2 tej ustawy. Ani ten przepis, ani pozostałe postanowienia ustawy w stanie prawnym obowiązującym do 1 stycznia 2003r. nie uzależniały możliwości skorzystania przez małżonków ze wspólnego opodatkowania od terminowego złożenia zeznania podatkowego zawierającego wniosek o wspólne opodatkowanie. Tego rodzaju warunku nie można było wyprowadzić z treści art.45 ust.1 wymienionej ustawy, który nakładał na podatników obowiązek złożenia zeznania o dochodzie i określał termin do złożenia takiego zeznania na dzień 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Upływ terminu nie zwalniał jednak podatnika z obowiązku złożenia zeznania podatkowego - obowiązek ten nadal istniał, tyle że jego nieterminowe wypełnienie było wykroczeniem w rozumieniu kodeksu karnego skarbowego, pociągającym za sobą określone sankcje na podstawie tej ustawy. Sąd wskazał, że ograniczenie możliwości złożenia przez małżonków wniosku o łączne opodatkowanie w zeznaniu rocznym do czasu upływu terminu wskazanego w art.45 ust.1 ustawy o pdof wprowadzone zostało przez art.1 pkt 5 lit.b/ ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez dodanie do art.6 ust.10 i podzielił pogląd wyrażony w wyroku NSA z dnia 28 października 2004r., sygn.akt FSK 165/04, że wobec „tak kategorycznego stwierdzenia ustawodawcy nie można było uznać, że zmiana przepisów miała jedynie potwierdzać zasadność wcześniej stosowanej praktyki orzeczniczej odnoszącej się do art.6 ust.2 ustawy o pdof”.

Oddalając skargę w sprawie I SA/Lu 535/05 sąd wyraził pogląd, iż kwoty wypłacane na podstawie art.93 ust.1 ustawy o Policji przez zatrudniającą skarżącego

jednostkę policji tytułem zwrotu kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby, są przychodami ze stosunku służbowego, które w latach 1999 - 2002 podlegały opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Za przychody z takiego stosunku uważa się - stosownie do art.12 ust.1 ustawy o pdof - wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń. Powołany art.93 ust.1 ustawy o Policji stanowi, iż policjantowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby w wysokości ceny za przejazd koleją lub autobusem, w świetle czego nie może budzić wątpliwości, że świadczenie pieniężne, o którym mowa, przysługuje wyłącznie policjantowi pozostającemu w stosunku służbowym. Skoro zaś zgodnie z art.12 ust.1 ustawy o pdof przychodami ze stosunku służbowego są, między innymi wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne, to wypłaty z tytułu zwrotu kosztów dojazdu na podstawie art.93 ust.1 ustawy o Policji także podlegają opodatkowaniu tym podatkiem.

W sprawie I SA/Lu 495/05 sąd orzekł, iż uzyskany przez podatnika w latach 2001 - 2002 w czasie pobytu na misjach pokojowych dochód ze stosunku służbowego, wypłacony przez jednostkę wojskową, podlega zwolnieniu od podatku dochodowego od osób fizycznych, art.21 ust.1 pkt 83 ustawy o pdof w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2001r. do 31 grudnia 2002r. zwalniał bowiem od podatku dochodowego należności pieniężne wypłacane policjantom, żołnierzom i pracownikom cywilnym jednostek wojskowych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa lub państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia atakom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2000r. w sprawie uposażenia i innych należności pieniężnych otrzymywanych przez żołnierzy wyznaczanych do pełnienia służby poza granicami kraju określa uposażenie i inne należności pieniężne należne wyznaczanym do pełnienia służby poza granicami kraju. Zawarte w ustawie podatkowej sformułowanie „należności pieniężne” obejmuje wszelkie należności wypłacane żołnierzowi, którego jednostka użyta jest poza granicami państwa w celach określonych w art.21 ust.1 pkt 83 ustawy podatkowej. Uposażenie mieści się w pojęciu „należności pieniężne”, o

czym świadczy użyty przez ustawodawcę zwrot „uposażenie i inne należności”. Gdy zatem w wymienionym przepisie mowa jest o „należnościach pieniężnych”, to chodzi o wszystkie należności pieniężne wypłacane osobom w tym przepisie wskazanym.

Uchylając zaskarżoną decyzję w sprawie **I SA/Lu 64/06** sąd wyraził pogląd, iż kwota stanowiąca należność zagraniczną przysługującą żołnierzowi wyznaczonemu lub skierowanemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej w Polskim Przedstawicielstwie Wojskowym Traktatu Północnoatlantyckiego w Brukseli w 2004r. była wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych, zgodnie bowiem z art.21 ust.1 pkt 110 ustawy o pdof w brzmieniu obowiązującym w 2004r. wolna od podatku dochodowego jest wartość świadczeń przysługujących pracownikom polskich jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem wynagrodzeń za pracę, ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, dodatku zagranicznego oraz zasiłków chorobowych i macierzyńskich. „Dodatek zagraniczny” i „należność zagraniczna” nie są pojęciami tożsamymi. Ponieważ w myśl § 19 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2000r. przedstawicielstwo wojskowe zostało zaliczone do jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami kraju, a należność zagraniczna nie została wymieniona w art.21 ust.1 pkt 110 ustawy podatkowej jako wyłączona ze zwolnienia od opodatkowania tym podatkiem, podatek pobrany od wypłaty tej należności jest nadpłatą podlegającą zwrotowi.

4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Podobnie jak w sprawach z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych, tak też w sprawach dotyczących podatku dochodowego od osób prawnych dominowała problematyka prawna związana z wykładnią i stosowaniem przepisów prawa materialnego.

W sprawie **I SA/Lu 458/05** sąd stwierdził, iż przekazane przez udziałowców pieniądze jako nieoprocentowane pożyczki stanowią przychód spółki w postaci wartości nieodpłatnego świadczenia, wyrażającego się w równowartości odsetek od kredytów bankowych naliczonych od pozostających w posiadaniu spółki środków, a to na podstawie art.12 ust.1 pkt 2 w związku z ust.6 pkt 4 ustawy z dnia 15 lutego 1993r. o podatku dochodowym od osób prawnych /Dz.U. Nr 54 z 2000r., poz.654 ze zm., przed 13.07.2000r. – Dz.U. Nr 106 z 1993r., poz.482 ze zm.; dalej: „ustawa o

pdop”/, zgodnie z którymi przychodami jest wartość nieodpłatnych świadczeń oraz przychodów w naturze. Sąd, dzielając wcześniej już prezentowane w orzecznictwie stanowisko, wyraził pogląd, że pojęcie nieodpłatnych świadczeń obejmuje wszelkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu lub których skutkiem jest nieodpłatne, tzn. niezwiązane z kosztami lub inną formą ekwiwalentu, przysporzenie majątkowe mające wymiar finansowy.

W sprawie I SA/Lu 243/06 sąd zajmował się kwestią ustalenia, czy niepodzielony zysk spółki stanowi dla niej nieodpłatne świadczenie, o którym mowa w art.12 ust.1 pkt 2 ustawy o pdop w sytuacji, gdy niepodzielony zysk w spółce za 1999r. stanowił kwotę 1.657.938,95 zł, a niepodzielony zysk z lat ubiegłych kwotę 146,593 zł, łącznie 1.882.531,95 zł, przy czym uchwałami z 21 września 2000r. wspólnicy zatwierdzili bilans i rachunek zysków i strat za 1999r. oraz zadysponowali niepodzielonym zyskiem za rok 1999 oraz niepodzielonym wynikiem netto z lat ubiegłych w ten sposób, że kwotę 855.000 zł przeznaczyci do podziału, natomiast kwotę 972.531,95 zł postanowili przeznaczyć na fundusz zapasowy, uchwałą z 9 października 2000r. postanowili nie dokonywać podziału wyniku finansowego za rok 1999 w kwocie netto 1.675.938,35 zł pozostawiając go na koncie „niepodzielony wynik finansowy” /uchwała ta zawiera także zapis, iż przestaje obowiązywać uchwała z 21 września 2000r. o podziale zysku za 1999r./, a 25 września 2001r. została podjęta uchwała o podziale zysku za rok 1999 w kwocie 1.050.000 zł. Z ustaleń faktycznych wynika nadto, że w umowie spółki nie wyłączono zysku od podziału, a zatwierdzenie rachunku zysku i strat nastąpiło w uchwale Nr 1 zgromadzenia wspólników z 21 września 2000r. Zdaniem sądu, w świetle art.191 § 1 i 2 k.h. wspólnicy mają prawo do zysku wynikającego z rocznego bilansu, jeżeli umowa spółki nie przewidywała wyłączenia zysku od podziału, co oznacza, że w sytuacji, gdy umowa spółki nie wyłącza zysku od podziału, z chwilą, gdy została powzięta uchwała co do zatwierdzenia rachunku zysków i strat spółki, wspólnik nabywał prawo do udziału w tym zysku. Termin wypłaty zależał od postanowień umowy spółki lub uchwały wspólników, a w razie braku tego rodzaju postanowień powinien być płatny natychmiast po powzięciu uchwały. Ponieważ wspólnicy uzyskali prawo do zysku, co wynika z treści umowy i art.191 § 1 k.h., to tym samym mieli roszczenie o jego wypłatę. Skoro spółka uzyskiwała korzyści w postaci dysponowania niewypłaconą wspólnikom dywidendą, to kwalifikowanie tych korzyści jako „nieodpłatnego

świadczenia" nie wymagało wykazania, że to wspólnicy świadczyli na rzecz spółki oraz, że to spółka „otrzymała” od wspólników tytuł prawny do dysponowania należnymi wspólnikom kwotami. Istnienie nieodpłatnego świadczenia jest w tym wypadku skutkiem niewypłacenia zysku wspólnikom. Bezprawne działania spółki, polegające na niewypłaceniu wspólnikom należnego im czystego zysku, jest sprzeczne z art.191 § 1 i 2 k.h. oraz postanowieniami § 14 i § 15 umowy spółki, co wyłącza konieczność wykazywania „otrzymania” nieodpłatnego świadczenia w rozumieniu art.12 ust.1 pkt 2 ustawy o pdop. Odnosząc się natomiast do zarzutu strony co do nieuwzględnienia zmiany stanu prawnego sąd wskazał, iż Ksh przyznaje prawo dysponowania zyskiem spółki zgromadzeniu wspólników. W stanie prawnym obowiązującym po 1 stycznia 2001r., jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, zysk wynikający z rocznego sprawozdania finansowego jest rozdysponowywany przez zgromadzenie wspólników w formie uchwały. Pod rządami kh uchwała zgromadzenia wspólników o podziale zysku mogła zapaść tylko wtedy, gdy umowa spółki przyznała wyraźną kompetencję temu organowi w zakresie dysponowania zyskiem; jeżeli umowa nie zawierała postanowienia przyznającego taką kompetencję, czysty zysk wynikający z rocznego bilansu podlegał podziałowi pomiędzy wspólników na zasadach określonych w umowie spółki, a w ich braku proporcjonalnie do udziałów. Odmienne od przepisów k.h., Ksh przewiduje, że w braku w umowie postanowień o podziale zysku, wspólnicy uczestniczą w zysku w stosunku do udziałów, ale tylko w tej części zysku, która została przeznaczona przez zgromadzenie wspólników do podziału. Zgodnie z art.613 § 3 Ksh do zmiany treści uprawnień i rozporządzeń uprawnieniami wspólników oraz akcjonariuszy dokonanych po wejściu w życie ustawy stosuje się jej przepisy. Przepis ten stanowi zatem wyraźnie, że do zmian treści i wszelkich rozporządzeń uprawnieniami wspólników dokonywanych pod rządami Ksh stosuje się już nową regulację. Podział zysku jest niewątpliwie rozporządzeniem uprawnieniami wspólników. Uchwałą z 9 października 2000r. zgromadzenie wspólników rozporządziło czystym zyskiem za rok 1999 poprzez pozostawienie go na koncie „niepodzielony wynik finansowy”. Uchwała ta stanowiła dyspozycję wspólników do przekazania należnych im środków do dyspozycji Spółki. Po 1 stycznia 2001r. podział zysku między wspólników stanowiący zmianę dyspozycji zgromadzenia wspólników wynikającej z uchwały z 9 października 2000r. w świetle art.613 § 3 Ksh był możliwy jedynie poprzez uchwałę zgromadzenia wspólników. Taka uchwała została podjęta 25 września 2001r., kiedy to

zgromadzenie wspólników zdecydowało o przeznaczeniu niepodzielonego zysku za 1999 r. Podziałowi uległa kwota 1.050.000 zł przeznaczona na wypłatę wspólnikom dywidendy. Z uchwały tej nie można jednak wywieść, że zgromadzenie wspólników zadysponowało także kwotą stanowiącą niepodzielony zysk z lat przed 1999r. Ta kwota stanowiła wymagalne roszczenie o wypłatę dywidendy 1 stycznia 2001r. i w trakcie tego roku zgromadzenie wspólników nie dokonało żadnej dyspozycji co do jej przeznaczenia. Stanowiła więc ona nieodpłatne świadczenie Spółki, o którym mowa w art.12 ust.1 pkt 2 ustawy o pdop. Stanowisko takie zaprezentował także NSA w uchwale z 16 października 2006r., sygn.akt II FPS 1/06.

W sprawie I SA/Lu 451/05 sąd wyraził pogląd, iż ciężar dowodu co do zaistnienia okoliczności wskazujących na związek przyczynowy pomiędzy wydatkami a przychodem spoczywa na podatniku, który z faktu tego wywodzi skutki prawne. W przypadku niewykazania przez podatnika takiego związku, przy przeciwnych ustaleniach organów podatkowych, istnieją podstawy do uznania, iż dany wydatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w świetle art.15 ust.1 ustawy o pdop. W tej samej sprawie, odnosząc się do problemu zakwalifikowania odpisów dokonywanych na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do kosztów uzyskania przychodów sąd, powołując się na brzmienie art.16 ust.1 pkt 9 lit.b/ ustawy o pdop, stwierdził, iż do zaliczenia tych odpisów do kosztów uzyskania przychodów konieczne jest łączne spełnienie dwóch warunków: 1/ odpisy na fundusz powinny być dokonane zgodnie z przepisami ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, 2/ równowartość tych odpisów została wpłacona na rachunek bankowy tego funduszu. Przy założeniu, iż pierwszy warunek został spełniony oznacza to, iż kosztu uzyskania przychodu nie stanowi wartość naliczonego funduszu socjalnego, a jedynie kwota fizycznie wpłacona na rachunek bankowy tego funduszu.

Przedmiotem rozważań sądu w sprawie I SA/Lu 242/06 było zakwalifikowanie wydatków z tytułu umów leasingu do kosztów uzyskania przychodów. Opierając się na art.16 ust.1 pkt 2 ustawy o pdop oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 kwietnia 1993 r. w sprawie zaliczania przedmiotów umów najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych do składników majątku stron tych umów, sąd stwierdził, że kosztem podatkowym jest pełna opłata uiszczana leasingodawcy pod warunkiem, że przedmiot umowy, na podstawie § 2 ust. 2 rozporządzenia, zaliczony jest do majątku leasingodawcy. Warunek taki jest spełniony między innymi wówczas, gdy umowa została zawarta na czas oznaczony i zawiera prawo do

nabycia rzeczy przez najemcę lub dzierżawcę z możliwością jego wypowiedzenia /§ 2 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia/. Nie jest istotne, dla której ze stron umowy zastrzeżona miała być możliwość wypowiedzenia, bowiem przepis, o którym mowa wyżej, tego nie wymaga, zawiera natomiast wymóg, do spełnienia którego konieczne i zarazem wystarczające jest zapisanie w umowie leasingu stosownej klauzuli odpowiadającej jego treści. Sąd podzielił przy tym poglądy prawne dotychczas prezentowane w orzecznictwie NSA w tym przedmiocie.

5. Inne kwestie materialnego prawa podatkowego.

Rozpatrując sprawy I SA/Lu 511/05 i I SA/Lu 512/05 ze skarg na decyzje w przedmiocie odpowiedzialności płatnika z tytułu niepobrania i niewpłacenia podatku od darowizny sąd wskazał, że spór w sprawach dotyczy przede wszystkim interpretacji pojęcia „budynek” użytego w art.4 ust.1 pkt 13 ustawy z dnia 28 lipca 1983r. o podatku od spadków i darowizn /Dz.U. Nr 142 z 2004r., poz.151 ze zm./, a w dalszej kolejności - oceny, czy notariusz zasadnie zaniechała pobrania podatku od darowizny, uznając, iż jej przedmiot, określony jako „nieruchomość stanowiąca lokal mieszkalny” zajęty w całości przez osobę trzecią na podstawie umowy najmu, do której mają zastosowanie przepisy o czynszu regulowanym, określonym w ustawie o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych, stanowi „budynek” w rozumieniu tego przepisu. Zdaniem sądu rację mają organy podatkowe wyrażając pogląd, iż art.4 ust.1 pkt 13 ustawy o podatku od spadków i darowizn dotyczy zwolnienia o charakterze przedmiotowym i odnosi się wyłącznie do tej części budynku, która jest zajęta przez osoby trzecie na podstawie umów najmu, do których mają zastosowanie przepisy o czynszu regulowanym, określonym w ustawie o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych /ustawę tę zastąpiła ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego - Dz.U. Nr 71, poz.733 ze zm.; tekst jednolity – Dz.U. z 2005r. Nr 31, poz.266 ze zm./. Wprawdzie powyższy przepis nie definiuje pojęcia „budynek”, ale kierując się wykładnią językową stwierdzić należy, iż nie powinno być wątpliwości, że zwolnienie określone w art.4 ust.1 pkt 13 ustawy o podatku od spadków i darowizn dotyczy wyłącznie nabycia budynku, a nie lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość. Nabycie w drodze darowizny lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość nie stanowi więc przesłanki do zastosowania przedmiotowego

zwolnienia podatkowego.

Oddalając skargę w sprawie I SA/Lu 345/05, w której zaskarżona została decyzja w przedmiocie odpowiedzialności członka zarządu stowarzyszenia sportowego za zaległości podatkowego tego stowarzyszenia w podatku od towarów i usług, sąd stwierdził między innymi, że w sytuacji, gdy przychody stowarzyszenia były rezultatem, świadczonych w oparciu o długookresowe umowy, usług w zakresie reklamy oraz organizowania imprez sportowych, a prowadzenie działalności gospodarczej w tym zakresie zgodne było z określonym w statucie, wątpliwości podnoszone przez skarżącego co do zdolności upadłościowej stowarzyszenia, były niezrozumiałe. Fakt świadczenia usług w powyższym zakresie wynika z zawartych umów i ewidencji sprzedaży VAT, a jego skutkiem było opodatkowanie sprzedaży usług reklamy. Prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu art.2 ust.1 ustawy Prawo działalności gospodarczej /Dz.U. z 1999r., Nr 101, poz.1178 ze zm./ przesądzało o posiadaniu przez stowarzyszenie statusu przedsiębiorcy, a faktu tego nie zmieniała okoliczność, iż zarząd, wbrew obowiązкови wynikającemu z art.50 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym /Dz.U. z 2001r., Nr 17, poz.209 ze zm./, nie dokonał zgłoszenia stowarzyszenia do rejestru przedsiębiorców.

Natomiast oddalając skargę w sprawie I SA/Lu 158/06 sąd stwierdził, iż organy podatkowe prawidłowo uznały, że usytuowana na dzwonnicy katedry stacja bazowa telefonii komórkowej jest budowlą w rozumieniu art.2 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych /Dz.U. Nr 9 z 2002r., poz.84 ze zm./ w związku z art.1a ust. 2 tej ustawy oraz art.3 ust.3 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane.

6. Zagadnienia dotyczące postępowania podatkowego i egzekucyjnego.

W sprawie I SA/Lu 75/06 sąd wyraził pogląd, że przepisy art.14a-14d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa /Dz.U. Nr 8 z 2005r., poz.60 ze zm./ regulujące instytucję pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego nie przewidują możliwości wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia wydanego w tym trybie przez stwierdzenie jego nieważności na podstawie przepisów zawartych w dziale IV /art.247 i nast./ tej ustawy. Jedynie w art.14b § 4 wskazano, że organ odwoławczy w drodze decyzji zmienia lub uchyla postanowienie, o którym mowa w art.14a § 4, jeżeli uzna wniesione zażalenie za

uzasadnione lub z urzędu – jeżeli, między innymi, postanowienie to rażąco narusza prawo. Sąd uznał, że skoro przepisy regulujące instytucję pisemnej interpretacji nie dają podstaw do stwierdzenia nieważności rozstrzygnięcia wydanego w przewidzianym w nich trybie, to zgodne z prawem było stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, iż nie mogło być wszczęte postępowanie o stwierdzenie nieważności postanowienia odmawiającego udzielenia pisemnej interpretacji, co uzasadniało zastosowanie art.165a ordynacji podatkowej. Sąd uznał również, że brak w regulacji zawartej w art.14a-14d postanowień formułujących wprost uprawnienie dla organu podatkowego do odmowy udzielenia pisemnej interpretacji nie świadczy o braku możliwości wydania takiego rozstrzygnięcia, gdyż tak jak rozstrzygnięcie uwzględniające żądanie, tak i rozstrzygnięcie odmawiające uwzględnienia żądania nierozzerwalnie przynależy do każdej instytucji prawnej, która mieści w sobie rozpoznanie żądania zgłoszonego przez obywatela. Skoro przepisy regulujące postępowanie w sprawie interpretacji posługują się pojęciem postanowienia nie wyjaśniając go w żaden sposób, to zgodne z zasadami wykładni systemowej wewnętrznej jest jego rozumienie w taki sposób, jak to wskazują inne przepisy nim się posługujące zawarte w tym samym akcie prawnym, w tym w art.216 ordynacji podatkowej.

W sprawie **I SA/Lu 226/06** sąd stwierdził, że upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej, o którym mowa w art.283 § 1, art.284 § 1 i art.284a § 2 ordynacji podatkowej, musi pochodzić od organu podatkowego właściwego rzeczowo i miejscowo, a w sytuacji, gdy Naczelnik Lubelskiego Urzędu Skarbowego nie był w 2004r. organem podatkowym właściwym dla skarżącej, nie można przyjąć, że udzielone przez niego upoważnienie z dnia 24 maja 2004r. jest upoważnieniem, o którym mowa w tych przepisach. W konsekwencji sąd uznał, że materiał dowodowy zebrany w toku czynności kontrolnych na podstawie tego dokumentu uznać należało za uzyskany bez doręczenia podatnikowi wymaganego upoważnienia, a tym samym sprzeczny z prawem i – stosownie do art.180 § 1 i art.181 ordynacji podatkowej – niestanowiący dowodu w postępowaniu podatkowym. Oznaczało to, że decyzje organów obu instancji wydane zostały na podstawie ustaleń wywiedzionych z niedopuszczalnych prawnie dowodów, w istocie zatem – bez dowodów.

Uchylając postanowienie odmawiające przewrócenia terminu do wniesienia odwołania zaskarżone w sprawie **I SA/Lu 216/06** sąd zwrócił uwagę, że doręczenie

decyzji w postępowaniu podatkowym zgodnie z art.149 ordynacji podatkowej /przez jej wydanie do rąk dorosłego domownika/ nie przesądza o winie strony w uchybieniu terminowi do wniesienia odwołania. Organ odwoławczy winien rozważyć okoliczności, które – zdaniem strony – uniemożliwiły jej dokonanie przedmiotowej czynności w ustawowym terminie.

Zagadnienia procesowe były również przedmiotem rozważań sądu w znaczącej ilościowo grupie spraw ze skarg na decyzje wydane w przedmiocie zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych od przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodu.

W sprawach **I SA/Lu 229/06** i **I SA/Lu 230/06** sąd w wyrokach oddalających skargi wyraził pogląd, iż w przypadku opodatkowania nieujawnionych źródeł przychodów na podstawie art.20 ust.3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych /Dz.U. Nr 14 z 2000r., poz.176 ze zm., przed 3.03.2000r. – Dz.U. Nr 90 z 1993r., poz.416 ze zm.; dalej: „ustawa o pdof”/ wspólne opodatkowanie jest wyłączone i ustalone na podstawie wydatków poniesionych przez małżonków w czasie trwania małżeństwa dochody podlegają opodatkowaniu odrębnie na imię każdego z małżonków, przy zastosowaniu zasad określonych w art.8 ustawy. Ponadto, stwierdzając, iż organ podatkowy, zgodnie z art.122 i art.180 ordynacji podatkowej, zobowiązany jest podjąć wszelkie niezbędne działania mające na celu wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy, dopuszczając jako dowód wszystko to, co może się do tego przyczynić, a nie jest sprzeczne z prawem, sąd zauważył, że w postępowaniu w sprawie nieujawnionych źródeł przychodów obowiązek wykazania źródeł przychodów ciąży na podatniku i o ile zostanie stwierdzone poniesienie wydatków przekraczających zeznany przez stronę dochód, to winna ona wykazać, iż wydatki te znajdują pokrycie w określonych opodatkowanych źródłach przychodów lub posiadanych zasobach pochodzących z takich źródeł.

Rozstrzygając sprawę **I SA/Lu 431/05** sąd, podobnie jak w wyroku opisanym wyżej, stwierdził, iż dochód z nieujawnionych źródeł przychodów, którego wysokość ustalono na podstawie wydatków poniesionych przez małżonków w trakcie trwania małżeństwa, podlega opodatkowaniu odrębnie na imię każdego z małżonków. W wypadku ponoszenia wydatków z majątku wspólnego małżonków do ustalenia dochodu /przychodu/ należy zastosować art.8 ustawy o pdof. Ponadto wydanie decyzji dla jednego z małżonków w żaden sposób nie jest uzależnione od wydania

decyzji na imię drugiego małżonka. W postępowaniu podatkowym wspólne są jedynie ustalenia dotyczące wysokości przychodów wchodzących do majątku wspólnego i wydatków pochodzących z tego majątku, natomiast decyzje w sprawie wysokości podatku dochodowego z nieujawnionych źródeł w sposób autonomiczny ustalają zobowiązanie odrębnie dla każdego z małżonków. Rezygnacja organów podatkowych z ustalenia zobowiązania podatkowego dla żony w żaden sposób nie ogranicza możliwości wymiaru podatku w trybie art.20 ust.3 ustawy dla męża. Sąd stwierdził także, że ordynacja podatkowa nie reguluje kwestii ciężaru dowodu w postępowaniu podatkowym, jednak gdy podatnik twierdzi, iż poniesione wydatki znajdują pokrycie w ujawnionych źródłach, powinien tą okoliczność wykazać, bowiem ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na nim, jako że to on powołując się na taki fakt wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

W wyroku wydanym w sprawie **I SA/Lu 377/06** sąd także wyraził pogląd, iż w postępowaniu w sprawie zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów z nieujawnionych źródeł to sama strona wywodząca skutki prawne z określonych faktów może wykazywać istotne okoliczności przy pomocy wszelkich dostępnych środków, bowiem to na niej ciąży dowodzenie, iż wydatki zostały poniesione z określonych źródeł przychodu.

Wyrokami w sprawach **I SA/Lu 53/06** i **I SA/Lu 54/06** sąd uchylił zaskarżone decyzje wydane w przedmiocie zryczałtowanego podatku dochodowego z nieujawnionych źródeł, bowiem uznał je za wydane z naruszeniem art.127, art.229 i art.233 § 2, a także art.122 i art.187 § 1 ordynacji podatkowej. Sąd stwierdził, iż w ramach art.229 powołanej ustawy organ odwoławczy może przeprowadzić, na żądanie strony lub z urzędu, dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie takiego postępowania organowi pierwszej instancji, kompetencje te są jednak ograniczone tylko do przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego. Natomiast stwierdzenie, że rozstrzygnięcie sprawy wymaga przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w całości lub w znacznej części obliguje organ odwoławczy do wydania decyzji, o której mowa w art.233 § 2 ordynacji podatkowej. Ograniczenie postępowania dowodowego prowadzonego w postępowaniu odwoławczym jest bowiem następstwem przyjęcia systemu dwuinstancyjnego i konsekwentnej jego realizacji. Analizując zakres zleconego przez organ odwoławczy organowi I instancji „uzupełniającego” postępowania dowodowego sąd doszedł do wniosku, że w

rzeczywistości ten ostatni organ w całości przeprowadził postępowanie dowodowe już w trybie odwoławczym. Taki sposób wykorzystania instytucji zlecenia uzupełnienia dowodów narusza zasadę dwuinstancyjności postępowania i podważa zasadę zaufania do organów podatkowych.

Również w sprawach z zakresu zryczałtowanego podatku dochodowego z nieujawnionych źródeł o sygn.akt I SA/Lu 132/06 i I SA/Lu 133/06 sąd uchylił zaskarżone decyzje. Wskazał, iż w sytuacji, gdy w toku postępowania podatkowego ustalone zostanie, że poczynione w danym roku podatkowym wydatki podatnika i wartość zgromadzonego w tym roku mienia nie znajdują pokrycia w pochodzącym z przychodów opodatkowanych lub wolnych od opodatkowania mieniu zgromadzonym w tym roku lub w latach poprzednich, organ podatkowy jest zobowiązany do ustalenia zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art.30 ust.1 pkt1 ustawy o pdof. Ustalenia te winny obejmować wysokość wydatków podatnika oraz wartość mienia, jakim dysponował podatnik w danym roku podatkowym, poczynione być muszą z zachowaniem przepisów postępowania podatkowego i powinny znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji podatkowej odpowiadającej wymogom art.210 § 1 pkt 6 ordynacji podatkowej. Z nałożonego przepisami, o których mowa wyżej, na organy podatkowe obowiązku nie wynika jednak, że organ prowadzący postępowanie obowiązany jest do poszukiwania środków dowodowych dla wykazania wszelkich okoliczności, które mogłyby być dla wskazanych ustaleń istotne. To podatnik, który twierdzi, że jego wydatki znajdowały pokrycie w mieniu pochodzącym z przychodów opodatkowanych lub wolnych od opodatkowania, powinien to mienie oraz fakt dysponowania nim w danym roku podatkowym wykazać. Jest to zrozumiałe, skoro nie organ podatkowy, ale podatnik ma wiadomości, z jakiego mienia finansował swoje wydatki. W wymienionych sprawach sąd uznał za niezgodne z przepisami procedury podatkowej, jak również z art.20 ust.3 ustawy o pdof, pominięcie przychodów z tytułu darowizn, które małżonkowie J. mieli otrzymać od rodzeństwa 2 stycznia 1999r. Na okoliczność tę strona przedstawiła umowy darowizny sporządzone na piśmie, w charakterze świadków zostali przesłuchani też darczyńcy, zaś w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, podobnie jak w decyzji organu I instancji, nie przedstawiono oceny tych dowodów, nie wyjaśniono też jednoznacznie, z jakiego powodu nie uwzględniono kwot darowizn w rozliczeniu przychodów 1999 roku.

Oddalając skargę w sprawie I SA/Lu 416/06, będącej jedną z wielu spraw tego

samego rodzaju, w których zaskarżone zostały wydane na wniosek dłużnika postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego, sąd wskazał, że w sytuacji, gdy postępowanie wszczęte zostało na wniosek uprawnionego do jego wniesienia podmiotu, treść wniosku przesądza o przedmiotowym zakresie sprawy podlegającej rozstrzygnięciu przez organ administracyjny, w rozpoznawanej sprawie nie ma zaś wątpliwości, że wobec skarżącej spółki toczyło się postępowanie egzekucyjne, a po jego zakończeniu wskutek wyegzekwowania dochodzonej należności, złożony został przez nią wniosek o wydanie postanowienia w sprawie kosztów egzekucyjnych mający oparcie w art.64c § 7 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji /Dz.U. Nr 110 z 2002r., poz.968 ze zm.; dalej: „ustawa egzekucyjna”/. W odpowiedzi na wniosek skarżącej, organ egzekucyjny wydał postanowienie w sprawie kosztów egzekucyjnych określając ich wysokość, wskazując podstawę ich obliczenia z wymienieniem tytułu pobrania i przytoczeniem odpowiednich przepisów ustawy egzekucyjnej /art.64 § 1 pkt 4, art.64 § 5 i art.64 § 6/, postanowienie to wyczerpywało więc zakres złożonego przez spółkę żądania i w pełni go rozstrzygało. Zawarte w tym postanowieniu rozstrzygnięcia spółka nie kwestionowała ani w zażaleniu, ani też w skardze, w postępowaniu odwoławczym domagała się natomiast wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie niezgodnego z prawem wszczęcia i prowadzenia egzekucji oraz zwrotu pobranych kosztów egzekucyjnych, wskazując na niewłaściwość organu, który przeprowadzał egzekucję oraz wadliwość tytułu wykonawczego. Zdaniem sądu, organ odwoławczy prawidłowo podniósł, że sformułowane w zażaleniu zarzuty faktycznie zmierzały do zmiany przedmiotowej tożsamości sprawy rozstrzygniętej postanowieniem organu egzekucyjnego. Postanowienie organu egzekucyjnego nie obejmowało /w związku z wnioskiem spółki nie mogło obejmować/ rozstrzygnięcia w sprawie rozpoznania zarzutów mających podstawę w art.33 pkt 9 i 10 ustawy egzekucyjnej, bowiem spółka w sprawie prowadzenia egzekucji nie zgłaszała zarzutów do organu egzekucyjnego, pomimo pouczenia o przysługującym jej uprawnieniu. Zakres rozstrzygnięcia sprawy przez organ odwoławczy wyznaczony był zakresem rozstrzygnięcia organu I instancji – organu egzekucyjnego. Organ odwoławczy nie mógł zmienić rodzaju sprawy, bowiem w postępowaniu odwoławczym mogła być rozpoznana i rozstrzygnięta wyłącznie tożsama pod względem podmiotowym i przedmiotowym sprawa. Oczywistym jest, że zmiana podstawy materialnoprawnej rozstrzyganej sprawy /z art.64 na art.33 ustawy

egzekucyjnej – jak żądała w zażaleniu skarżąca/ prowadzi do zmiany przedmiotowej tożsamości sprawy. Z tego względu w sprawie zakończonej przez organ egzekucyjny postanowieniem w sprawie kosztów egzekucyjnych, wydanym na żądanie zobowiązanego, organ odwoławczy nie był uprawniony do badania okoliczności mających, zdaniem skarżącej, wskazywać na niezgodne z prawem wszczęcie i prowadzenie egzekucji. Okoliczności te i ich ocena prawna mogły być rozpoznawane wyłącznie na podstawie wniesionych przez zobowiązanego zarzutów w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Sąd wyraził pogląd, że - wbrew zarzutom skargi - art.64c § 3 ustawy egzekucyjnej nie stanowi podstawy prawnej do rozstrzygnięcia o niezgodnym z prawem wszczęciu i prowadzeniu postępowania egzekucyjnego, lecz stanowi podstawę prawną do zwrotu kosztów egzekucyjnych zobowiązanemu i ewentualnego obciążenia nimi wierzyciela w sytuacji, gdy po pobraniu tych należności /zgodnie z zasadą określoną w art.64c § 1 zd. 2 ustawy/ „okaże się”, że egzekucja prowadzona była niezgodnie z prawem. Fakt ten może okazać się, zostać stwierdzony, jedynie w postępowaniu mogącym fakt ten ustalić, a powyższy przepis gwarantuje zobowiązanemu zwrot pobranych kosztów także wówczas, gdy postępowanie w tym przedmiocie zakończy się po wyegzekwowaniu tych należności.

Oddalona została również skarga w sprawie **I SA/Lu 292/06** wniesiona przez Straż Miejską w L. na postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie wystawionego przez nią tytułu wykonawczego. Analizując przytoczone w uzasadnieniu wyroku przepisy ustawy egzekucyjnej oraz innych ustaw sąd za zgodne z prawem uznał stanowisko organów obu instancji, że wierzycielem należności z tytułu mandatu karnego wystawionego przez straż miejską jest gmina /Miasto L./, a nie straż miejska, komendant zaś straży miejskiej mógłby podpisać tytuł wykonawczy jedynie jako pełnomocnik organu gminy /Prezydenta Miasta L./, działający w zakresie udzielonego mu pełnomocnictwa.

II. Zagadnienia wynikające z działalności orzeczniczej Wydziału II

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

1. Sprawy z zakresu gospodarki nieruchomościami.

Najliczniejszą grupę spraw dotyczących nieruchomości stanowiły sprawy, których przedmiotem był zwrot nieruchomości wywłaszczonej oraz wywłaszczenie nieruchomości i odszkodowanie za wywłączoną nieruchomość. W sprawach tych na uwagę zasługują następujące zagadnienia, występujące na tle stosowania przez organy administracji publicznej przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W sprawie **II SA/Lu 493/06** sąd wskazał, że w sprawie o zwrot wywłaszczonej nieruchomości wniosek musi być złożony przez wszystkie osoby, którym przysługuje prawo żądania zwrotu nieruchomości. Sąd wyraził następnie pogląd, że roszczenie o zwrot wywłaszczonej nieruchomości ma majątkowy i cywilnoprawny charakter. Jest to rzeczowe prawo podmiotowe szczególnego rodzaju, którego treścią jest żądanie zwrotu nieruchomości pod warunkiem spełnienia przesłanek ustawowych. Jednakże cywilnoprawny charakter tego roszczenia nie uzasadnia stosowania przy jego realizacji przepisów kodeksu cywilnego dotyczących przedawnienia roszczeń. Kwestia żądania zwrotu wywłaszczonej nieruchomości uregulowana została bowiem w sposób pełny w ustawie o gospodarce nieruchomościami. Sąd podkreślił, iż ustawa wyczerpująco wskazuje, kiedy organ administracji publicznej może odmówić zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, podstawą prawną decyzji odmownej nie może być natomiast upływ czasu, bowiem ustawa nie zawiera takiej normy prawnej i organ nie może tym samym oprzeć swojej decyzji na nieistniejącej podstawie prawnej. Ponadto ograniczenie czasowe możliwości realizacji żądania zwrotu wywłaszczonej nieruchomości stawiałoby w bezzasadnie uprzywilejowanej sytuacji podmioty prawa publicznego, które mogłyby, przy takiej interpretacji, zachować własność nieruchomości mimo niespełnienia celu wywłaszczenia. Taka interpretacja byłaby sprzeczna z ochroną podstawowego prawa podmiotowego, jakim jest prawo własności. Reasumując sąd stwierdził, że roszczenie o zwrot wywłaszczonej nieruchomości nie ulega przedawnieniu.

W sprawie **II SA/Lu 328/06** sąd wyraził pogląd, że realizacja roszczenia o odszkodowanie za wywłączoną nieruchomość następuje w trybie przepisów materialnego prawa administracyjnego, co oznacza, że nie może nastąpić przedawnienie roszczenia o odszkodowanie na podstawie przepisów ustawy – kodeks cywilny. Sąd wyraził jednocześnie pogląd, że przepis art. 7 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu

nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464 ze zm.), który stanowi, że niewypłacone do dnia wejścia w życie ustawy części odszkodowania za wyłączone nieruchomości wypłaca się jednorazowo po ich zrewaloryzowaniu w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy wprowadził 6 miesięczny termin do złożenia wniosku o wypłatę zrewaloryzowanego odszkodowania, liczony od daty wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 5 grudnia 1990 r.. Ponadto sąd wskazał, że powyższy przepis stanowił wprowadzenie o niewypłaconych częściach odszkodowania, lecz w orzecznictwie przyjmowano, że miał zastosowanie również do sytuacji, gdy nie wypłacono całej kwoty odszkodowania. W ocenie sądu po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy roszczenia o zaległe, a niewypłacone odszkodowania nie mogły być realizowane przez osoby, którym przed wejściem w życie noweli ustalono decyzją odszkodowania i nie wypłacono ich.

W sprawie **II SA/Lu 266/06** sąd analizował przepis art. 137 ustawy w związku z art. 136 ust. 3 na tle nietypowego stanu faktycznego. Przedmiotem żądania był zwrot nieruchomości, która została wyłączona z przeznaczeniem na budowę drogi. Droga ta została „zrealizowana” w sensie prawnym, nie zaś faktycznym. W istocie bowiem organy administracji dokonały wszelkich formalnych czynności nadających wyłączonej nieruchomości status drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086 ze zm.), jednakże w rzeczywistości nie zrealizowano planowanego przedsięwzięcia. Nieruchomość objęta wyłączeniem została przez byłych właścicieli ogrodzona, a ponadto nadal usytuowany jest na niej budynek gospodarczy. Sąd stwierdził, że o przesłance zbędności nieruchomości na cel określony w decyzji o wyłączeniu w rozumieniu przepisu art. 137 ust. 1 ustawy decydują łącznie faktyczne i prawne wykorzystanie nieruchomości na cel publiczny. Sąd wyraził pogląd, że samo administracyjne nadanie nieruchomości statusu, odpowiadające celowi wyłączenia nie wystarcza do uznania, że inwestycja została wykonana. Inaczej bowiem mogłoby dojść do sytuacji, że nadanie określonego statusu prawnego byłoby niezasadnym i niezgodnym z poczuciem sprawiedliwości społecznej blokowaniem możliwości zwrotu wyłączonej nieruchomości, nawet w sytuacji ewidentnej jej zbędności. Sąd nie podzielił wyrażanego w orzecznictwie poglądu, że niedopuszczalne jest orzeczenie o zwrocie nieruchomości wyłączonej, jeśli nieruchomość objęta żądaniem wprowadzenia okazała się zbędna na cel określony w decyzji o wyłączeniu, lecz w czasie

orzekania o zwrocie stanowi część drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Sąd stwierdził, że wprawdzie zgodnie z przepisem art. 2a ust. 1 i 2 ustawy o drogach publicznych właścicielem nieruchomości, na której znajduje się droga publiczna może być tylko Skarb Państwa, bądź jednostka samorządu terytorialnego, zauważył jednak, że w takiej sytuacji ścierają się dwie ważne instytucje prawne. Mianowicie nienaruszalność i ochrona prawa własności w kontekście wywłaszczenia na cel publiczny oraz regulacja prawna dotycząca statusu nieruchomości, na których znajdują się drogi publiczne. W ocenie sądu prymat należy dać konstytucyjnie chronionemu prawu własności. Skoro faktycznie dana nieruchomość (bądź jej część) nie została wykorzystana na cel publiczny, to obowiązkiem organu jest jej zwrot byłemu właścicielowi. Zdaniem sądu prawny status części nieruchomości podlegającej zwrotowi jako drogi publicznej nie jest przeszkodą to takiego rozstrzygnięcia. Obowiązkiem organu administracji jest podjęcie odpowiednich działań zmierzających do zmiany statusu prawnego nieruchomości tak, aby odpowiadał on stanowi faktycznemu. Zwrot wywłaszczonej nieruchomości nie może bowiem spowodować, iż droga publiczna będzie należała do osoby fizycznej.

W sprawie **II SA/Lu 324/06**, na tle przepisu art. 229 a ustawy, który stanowi, że roszczenie o zwrot wywłaszczonej nieruchomości nie przysługuje w sytuacji, gdy na nieruchomości został zrealizowany inny cel niż określony w decyzji o wywłaszczeniu, który jednak w dniu wydania tej decyzji mógł stanowić podstawę wywłaszczenia sąd wyraził pogląd, że ten inny cel nie musi być znany już w chwili wywłaszczenia i nie musi być wskazany alternatywnie w decyzji o wywłaszczeniu. Sąd zwrócił uwagę, że wskazanie w decyzji innego celu, który mógłby być ewentualnie na danej nieruchomości realizowany oznaczałoby, że cel został w decyzji wskazany, co czyniłoby przepis art. 229 a normą martwą.

W sprawie **II SA/Lu 481/06** sąd rozważał dopuszczalność wywłaszczenia w sytuacji, gdy na nieruchomości przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele publiczne inwestycja celu publicznego została już wcześniej zrealizowana. Powołując się na treść przepisu art. 112 pkt 3 ustawy w zw. z art. 6 ustawy sąd stwierdził, że skoro w dacie złożenia wniosku o wywłaszczenie na nieruchomości istniała już inwestycja celu publicznego, przewidziana w planie zagospodarowania przestrzennego, to nie można w takiej sytuacji wydawać decyzji o wywłaszczeniu, bowiem cel wywłaszczenia został już

zrealizowany. W ocenie sądu wskazywana przez wnioskodawcę potrzeba rozbudowy czy unowocześnienia inwestycji nie daje podstaw do przyjęcia, że spełnione zostały przesłanki wyłączenia wskazane w art. 112 ust. 3 ustawy.

W sprawie **II SA/Lu 580/06**, w której przedmiotem żądania zwrotu była nieruchomości nabyta przez Skarb Państwa na podstawie art. 34 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. nr 13, poz. 87), Sąd wskazał, że przepis art. 216 ustawy nie przewiduje dopuszczalności prowadzenia postępowania o zwrot w stosunku do nieruchomości nabytych lub przejętych przez Skarb Państwa na podstawie dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich. Wyliczenie zawarte w przepisie art. 216 ma charakter enumeratywny i stanowi katalog zamknięty. Jego rozszerzająca wykładnia nie jest dopuszczalna.

2. Sprawy z zakresu budownictwa.

Obowiązek dokonania zgłoszenia robót budowlanych polegających na remoncie budynku w kontekście obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym i estetycznym był przedmiotem analizy w sprawie **II SA/Lu 78/06**. Oddalając skargę na decyzję zawierającą sprzeciw od zgłoszenia zamiaru wymiany kominów, pokrycia dachowego i okien w lukarnach oraz wykonania lukarny i wbudowania trzech okien połaciowych w budynku, sąd wskazał, iż nałożony na podstawie art. 61 w związku z art. 5 ust. 2 oraz ust. 1 pkt 1 - 7 ustawy - Prawo budowlane na właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego obowiązek utrzymywania obiektu w należyтым stanie technicznym i estetycznym, obowiązek użytkowania obiektu w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymogami ochrony środowiska oraz obowiązek niedopuszczania do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa konstrukcji, pożarowego oraz bezpieczeństwa użytkowania, nie zwalnia inwestora od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia w przypadku wykonywania robót budowlanych, których wymogi te dotyczą. W tej samej sprawie sąd zakwalifikował roboty budowlane polegające na wymianie okien w budynku do kategorii remontu, wskazując, iż wymiana stanowi odtworzenie stanu pierwotnego, zaś roboty budowlane polegające na wykonaniu nowych okien w budynku sklasyfikował jako

przebudowę obiektu budowlanego (art. 3 pkt 7a ustawy - Prawo budowlane), do dokonania której niezbędne jest uzyskanie pozwolenia na budowę.

W sprawie II **SA/Lu 112/06** zaskarżone zostało postanowienie nakładające na podstawie art. 81c ust. 2 Prawa budowlanego, na zakład energetyczny obowiązek przedłożenia oceny technicznej napowietrznej linii energetycznej. Oddalając skargę zakładu energetycznego sąd wskazał, że wykonana przez ten zakład naprawa linii energetycznej wymagała uprzedniego zgłoszenia właściwemu organowi (art. 30 ust. 1 Prawa budowlanego). Obowiązku tego nie niweczy § 36 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, ruchu i eksploatacji tych sieci (Dz. U. z 2005 r. Nr 2, poz. 6), zgodnie z którym czas jednorazowej przerwy awaryjnej w dostarczeniu energii elektrycznej z sieci, nie może przekroczyć 24 godzin. W ocenie składu orzekającego, przekroczenie tego terminu spowodowane koniecznością wykonania robót budowlanych i związanych z nimi obowiązków wynikających z przepisów Prawa budowlanego, w tym dokonania zgłoszenia, stanowi „uzasadniony powód”, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1404 ze zm.), wyłączający możliwość nałożenia kary pieniężnej.

Zgłoszenie zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych analizowane było w sprawie II **SA/Lu 930/05**, w aspekcie wniesionego sprzeciwu przez właściwy organ. Oddalając skargę podmiotu, który dokonał zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych przy przebudowie drogi, sąd wskazał, że roboty budowlane polegające na zmianie nawierzchni drogi z gruntowej nieulepszonej na nawierzchnię asfaltową z podbudową, warstwą odsączającą oraz wykonanie krawężników stanowią budowę, której realizacja w myśl art. 28 Prawa budowlanego wymagała pozwolenia na budowę. Wyklucza to możliwość przystąpienia do robót budowlanych na podstawie zgłoszenia (art. 29 ust. 1 pkt 12 Prawa budowlanego).

W sprawie sygn. akt II **SA/Lu 258/06** sąd wskazał, że odmowa zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę na podstawie art. 35 ust. 5 Prawa budowlanego, jest uzasadniona nawet jeśli obiekt budowlany, którego rozbiórkę nakazano, został przemieszczony w inne miejsce w obrębie tej samej działki. Takie przemieszczenie nie oznacza, że obiekt przeznaczony do rozbiórki przestał istnieć.

Natomiast w sprawie sygn. akt **II SA/Lu 668/06** wyrażono zapatrywanie, że współwłaściciel działki nie może skutecznie ubiegać się o pozwolenie na budowę obiektu budowlanego zlokalizowanego na części działki będącej w wyłącznym jego posiadaniu na podstawie umowy z pozostałymi współwłaścicielami, jeśli na innej części działki będącej przedmiotem współwłasności i pozostającej w wyłącznym posiadaniu innego współwłaściciela, znajduje się obiekt budowlany, w stosunku do którego orzeczono rozbiórkę.

W sprawie sygn. akt **II SA/Lu 189/06** oddalona została skarga na decyzję nakładającą obowiązek przedłożenia zamiennego projektu budowlanego (art. 51 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego). Sąd wskazał, że ustanie ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, nie pozbawia żadnego z małżonków będących adresatami decyzji o pozwoleniu na budowę statusu inwestora w rozumieniu art. 17 pkt 1 Prawa budowlanego. Zatem obowiązki wynikające z art. 51 ustawy obarczają w pełnym zakresie każdego z inwestorów, niezależnie od tego, który z nich prowadzi budowę.

W sprawie **II SA/Lu 761/06** sąd wyraził pogląd, że ustawienie w określonym miejscu gotowego tj. skonstruowanego gdzie indziej kontenera, nie jest budową w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy. Roboty związane z ustawieniem gotowego kontenera, który nie jest trwale powiązany z gruntem, należy zaliczyć do innych niż budowa robót budowlanych w rozumieniu przepisu art. 3 pkt 7 Prawa budowlanego. Wykonanie tych robót było możliwe, zgodnie z art. 28 Prawa budowlanego, na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę. Skoro inwestor nie legitymował się pozwoleniem na budowę, do wykonanych robót polegających na ustawieniu gotowego kontenera, powinny mieć zastosowanie przepisy art. 50 i 51 Prawa budowlanego.

3. Sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

W grupie spraw z zakresu zagospodarowania przestrzennego dominowały sprawy dotyczące ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz skargi na uchwały rad gmin w przedmiocie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Występowały także, choć w mniejszej ilości, skargi na uchwały w przedmiocie zarzutów do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podejmowanych jeszcze na podstawie art. 24 ust. 3 poprzednio

obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.).

W sprawie **II SA/Lu 107/06**, Sąd dokonał wykładni przepisu art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (wprowadzającego tzw. zasadę dobrego sąsiedztwa uzależniającą zmianę w zagospodarowaniu terenu od dostosowania się do określonych cech zagospodarowania terenu sąsiedniego) i stwierdził, że przepis ten w zakresie pojęcia działki sąsiedniej jak i kontynuacji funkcji należy interpretować szeroko, mając na uwadze wykładnię systemową uwzględniającą ochronę prawa własności, zasadę wolności zagospodarowania terenu, w tym jego zabudowy oraz celowościową, przyjmując, iż ratio legis ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest ochrona ładu przestrzennego, nie zaś ograniczenie zabudowy powstającej tam, gdzie nie ma planu miejscowego.

Zagadnienia związane z unormowaniem art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym były przedmiotem rozważań także w sprawie **II SA/Lu 540/06**, w której sąd uchylił decyzje organów obu instancji o odmowie ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących budowy parterowego budynku gospodarczego. W uzasadnieniu wyroku sąd wyraził pogląd, że nie można zasadnie wykluczyć możliwości wyznaczenia linii nowej zabudowy tylko z tego względu, że chodzi o obiekt budowlany planowany nie w linii istniejącej zabudowy, lecz który ma być pierwszym, wyznaczającym nową linię zabudowy. Przedstawiona w postępowaniu administracyjnym analiza funkcji oraz cech zabudowy i zagospodarowania terenu pomija to zagadnienie. Zwrócono uwagę, że zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588) zasadą jest, że linia nowej zabudowy stanowi przedłużenie linii istniejącej zabudowy na działkach sąsiednich. Jednak § 4 ust. 4 tego rozporządzenia przewiduje możliwość odstępstwa i dopuszcza inne wyznaczenie obowiązującej linii nowej zabudowy, jeżeli to wynika z analizy. Analiza winna wprost ocenić, czy możliwe jest zastosowanie tego przepisu, a jeśli nie, wskazać przyczyny. W omawianej sprawie, Sąd odniósł się także do kwestii charakteru prawnego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stwierdzając, że zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie jest ono aktem prawa miejscowego. Nie może

więc stanowić podstawy dla decyzji o warunkach zabudowy. W konsekwencji, także odmowa ustalenia warunków zabudowy nie może nastąpić z odwołaniem do ustaleń studium, choćby jedynie posiłkowo.

W sprawie **II SA/Lu 59/06** sąd uchylił zaskarżoną decyzję jak też utrzymaną nią w mocy decyzję organu I instancji o odmowie ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie domku letniskowego wraz z niezbędną infrastrukturą. W uzasadnieniu poddał analizie m.in. przepis § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. stwierdzając, iż wynika z niego w sposób nie budzący wątpliwości, że obszar analizowany nie może być wyznaczony przez organ administracji dowolnie. Granice tego obszaru ustala się biorąc za podstawę szerokość frontu działki. Przez front działki rozporządzenie nakazuje zaś rozumieć część działki budowlanej przylegającej do drogi, z której odbywa się główny wjazd lub wejście na działkę (§ 2 pkt 5). Obszar analizowany wyznacza się wokół działki, co oznacza, że odległość określona jako trzykrotna szerokość frontu działki powinna być mierzona od każdej z granic działki objętej wnioskiem. Wyznaczenie granic obszaru analizowanego musi jednocześnie nastąpić w odległości nie mniejszej niż 50 m. od granic działki objętej wnioskiem, co oznacza, że w sytuacji, gdy trzykrotna szerokość frontu działki jest mniejsza niż 50 m., granice wyznacza się zawsze w odległości 50 m. Przepis § 3 ust. 2 nie daje jednak podstaw do przyjęcia, że granice obszaru analizowanego mogą być wyznaczone w odległości 50 m. także w przypadku, gdy trzykrotna szerokość frontu działki jest większa niż 50 m. Byłoby to niczym nieuzasadnione ograniczenie obszaru poddanego analizie, sprzeczne także z brzmieniem przepisu. Wyznaczenie w sprawie granic obszaru analizowanego z naruszeniem przepisu § 3 ust. 2 rozporządzenia powoduje, że dokonana na tym obszarze analiza jest niepełna, co narusza także przepisy art. 7, 77 § 1 i 80 Kpa.

Kwestia raportu oddziaływania na środowisko w postępowaniu o ustalenie warunków zabudowy wystąpiła w sprawie **II SA/Lu 638/06**, w której sąd oddalił skargę na decyzję w przedmiocie ustalenia warunków zabudowy i podkreślił, że wbrew zarzutom skargi wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie musi być poprzedzone sporządzeniem raportu o oddziaływaniu zamierzonego przedsięwzięcia na środowisko ani decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację zamierzonego przedsięwzięcia. Przepis art. 46 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. –

Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627 ze zm.) przewidujący wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (przed wydaniem której powinien być sporządzony raport o oddziaływaniu zamierzonego przedsięwzięcia na środowisko w myśl art. 50 ust. 1 Pr. ochr. środow.), przed uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, został bowiem skreślony na mocy ustawy z dnia 18 maja 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 113, poz. 354). W konsekwencji sporządzenie raportu (tam, gdzie jest on wymagany) i uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację zamierzonego przedsięwzięcia, winno nastąpić dopiero przed wszczęciem postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę.

Zagadnienie tytułu prawnego wnioskodawcy ubiegającego się o wydanie decyzji ustalającej warunki zabudowy do nieruchomości, na której ma być realizowana zamierzona inwestycja było przedmiotem analizy w sprawach **II SA/Lu 242/06** i **II SA/Lu 573/06**. W pierwszej z tych spraw sąd stwierdził, że wnioskodawca, a zarazem adresat decyzji ustalającej warunki zabudowy nie musi się legitymować tytułem prawnym do nieruchomości, na której dochodzi do ustalenia tych warunków. Brak materialnoprawnych wymogów wobec wnioskodawcy skłania do uznania, iż stroną postępowania i adresatem decyzji o warunkach zabudowy może być każdy podmiot mający subiektywny zamiar dokonania zabudowy lub innego zagospodarowania jakiegoś terenu. Interes faktyczny będący źródłem jego zainteresowania zagospodarowaniem określonej nieruchomości, stanowi jednocześnie interes prawny.

Z kolei w sprawie **II SA/Lu 573/06** wyrażony został pogląd, że przy wydaniu decyzji o warunkach zabudowy, organ administracji publicznej nie może ani badać, ani brać pod rozwagę stanu prawnego terenu, do którego odnosi się decyzja, ani tym bardziej weryfikować spory dotyczące granic poszczególnych nieruchomości. Przesłanki wydania decyzji o warunkach zabudowy zostały bowiem wyczerpująco wymienione w przepisie art. 61 ust. 1 ustawy (o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) i tylko w tym zakresie organ administracji jest uprawniony prowadzić swoje postępowanie.

4. Sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego.

W sprawach **II SA/Lu 452/06**, **II SA/Lu 614/05** i **II SA/Lu 125/06** sąd stwierdził nieważność zaskarżonych uchwał rad gmin o odrzuceniu zarzutów do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które to uchwały zostały podjęte w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.), bowiem spełnione zostały przesłanki stosowania przepisów dotychczasowych zawarte w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.). Uwzględniając skargi w tych sprawach, sąd stwierdził nadużycie przez gminę własnych uprawnień do ustalania przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu poprzez wadliwe uzasadnienia zaskarżonych uchwał. W uzasadnieniach wskazanych wyroków podnoszono, iż w art. 24 ust. 3 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. nałożony został na radę gminy obowiązek zawarcia w uchwale rozstrzygającej zarzut uzasadnienia faktycznego i prawnego. Obowiązek ten jest szczególnie istotny w przypadku odrzucenia zarzutu. Wymóg uzasadnienia uchwały ma na celu zapewnienie z jednej strony skuteczności ochrony praw podmiotowych właścicieli nieruchomości, którzy mają prawo poznać argumentację leżącą u podstaw odrzucenia ich zarzutów, a z drugiej umożliwić ocenę zgodności z prawem rozstrzygnięcia, które dokonuje Sąd. Uzasadnienie uchwały rozstrzygającej o zarzutach powinno w szczególności wskazywać, dlaczego dokonany został wybór określonego wariantu planu, jakie argumenty przemawiają za tym wyborem, czy jest to wybór optymalny uwzględniający interesy osób uprawnionych (właścicieli gruntów). Podkreślano, że gmina musi dokładnie wskazać przesłanki, jakimi się kierowała przyjmując określone rozwiązania planistyczne, a w przypadku odrzucenia zarzutu wskazać powody, dla których nie mogły być uwzględnione propozycje zawarte w zarzucie. Dopiero tak przedstawiona argumentacja pozwala na ocenę, czy nie doszło do przekroczenia granic władztwa planistycznego. Uzasadnienia uchwał w powyższych sprawach w ocenie Sądu, nie odpowiadają tym wymogom (w sprawie **II SA/Lu 452/06** podkreślono także jego zdawkowość i lakoniczność), co sprawia, że naruszają one art. 24 ust. 3 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, w konsekwencji skutkuje to naruszeniem prawa własności bądź innych podmiotowych praw właścicieli nieruchomości w świetle zasad planowania przestrzennego w gminie.

Z kolei w sprawie **II SA/Lu 667/06** uwzględniając skargę na uchwałę w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, sąd stwierdził

brak staranności w realizacji procedury planistycznej wskazując w szczególności na różnice między częścią opisową a graficzną planu (już na etapie podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu), nieczytelną treść rysunku planu, brak określenia w części tekstowej przeznaczenia poszczególnych działek, naruszenie art. 15 ust. 2 pkt 1 i 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. poprzez brak szczegółowych ustaleń w części opisowej zaskarżonej uchwały dotyczących przeznaczenia danej działki, a nadto brak analizy zgodności proponowanych rozwiązań planistycznych z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W tej ostatniej kwestii sąd wyraził pogląd prawny, iż literalna wykładnia przepisu art. 20 ust. 1 ustawy zobowiązuje do podjęcia odrębnej uchwały w przedmiocie zgodności planu ze studium jeszcze przed uchwaleniem planu.

W sprawach **II SA/Lu 474/06** i **II SA/Lu 333/06** sąd oddalił skargi na uchwały w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W obu tych sprawach sąd stwierdził brak interesu prawnego po stronie skarżących do wniesienia skargi. Podkreślono w związku z tym, że badanie uprawnienia do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na uchwałę lub zarządzenie organu gminy dotyczące sprawy z zakresu administracji publicznej następuje w kontekście przesłanek określonych w art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), a nie na podstawie art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.). Zwrócono uwagę, że naruszenie interesu prawnego skarżącego, do którego nawiązuje art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, musi wynikać z normy prawa materialnego kształtującej jego sytuację prawną i zaistnieć w dacie wnoszenia skargi. Cechami charakterystycznymi interesu prawnego są bezpośredniość, konkretność i realność. Sąd stwierdził w rozpoznawanych sprawach brak interesu prawnego w sytuacji, gdy przedmiot skargi dotyczy nieruchomości, co do której skarżący nie legitymują się żadnym tytułem prawnym. Interes prawny nie może też wynikać z obawy przed konkurencją i chęci ochrony swojej działalności gospodarczej, gdyż jest to wówczas interes faktyczny.

W kwestii badania interesu prawnego na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym przywołano w uzasadnieniach bogate orzecznictwo sądów w tym zakresie.

W sprawie **II SA/Lu 509/06** rozpoznawana skarga dotyczyła uchwały rady gminy o zmianie własnej wcześniej podjętej uchwały w sprawie uwzględnienia zarzutów wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w ten sposób, że zarzut wniesiony przez skarżących odrzucono. Rozważając kwestię legalności podjęcia przez radę gminy zaskarżonej uchwały, sąd doszedł do przekonania, że nie narusza ona prawa. Wcześniejsza uchwała uwzględniająca zarzut nie spowodowała nabycia przez skarżących jakichkolwiek prawa. Dopóki bowiem miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie zostanie uchwalony i nie wejdzie w życie jako akt prawa miejscowego, nie można mówić o przeznaczeniu nieruchomości na określony cel. Nie wchodzi tu zatem w grę naruszenie zasady ochrony praw nabytych. Dodatkowo Sąd stwierdził, że podejmując zaskarżoną uchwałę organ gminy nie nadużył władztwa planistycznego, a potrzeba zmiany uchwały uwzględniającej zarzuty została dostatecznie uzasadniona. Wobec dokonania korekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, konieczna była także odpowiednia zmiana projektu planu.

W sprawie **II SA/Lu 482/06** oddalona została skarga gminy na rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody, stwierdzające nieważność uchwały rady gminy w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podstawowym argumentem przedstawionym przez organ nadzoru był brak dokonania przez Prezydenta Miasta czynności poprzedzających podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, wynikających ze sformułowania art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przepis ten stanowi, że przed podjęciem uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wykonuje analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium, przygotowuje materiały geodezyjne do opracowania planu oraz ustala niezbędny zakres prac planistycznych.

W obszernych i szczegółowych rozważaniach zawartych w uzasadnieniu wyroku Sąd dokonał interpretacji art. 14 ust. 5 ustawy i jego relacji do art. 14 ust. 1 Sąd stanął na stanowisku, że wbrew argumentacji strony skarżącej, cytowany przepis nie ma charakteru tylko instrukcyjnego i podkreślił, że ten argument funkcjonalny nie może niwelować jednoznacznych ustaleń na gruncie wykładni systemowo-językowej. W ocenie Sądu, nie można znaleźć żadnej podstawy normatywnej wskazującej na możliwość wyłączenia z nadzoru wojewody samego

faktu dokonania czynności w przedmiocie określonym w art. 14 ust. 5 oraz przez podmiot, który w tym przepisie został określony. Kontrolowany jest przy tym sam fakt dokonania określonych czynności, natomiast nie podlega tej kontroli sposób, zakres czy treść tych czynności, a także, ewentualnie fakt wzięcia (lub zakres wzięcia) ich pod uwagę przez organ uchwalający przystąpienie do sporządzenia planu.

W sprawie **II SA/Lu 556/06** sąd uznał za zgodne z prawem rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody, który stwierdził nieważność uchwały rady gminy w sprawie dobrowolnego udziału ludności w kosztach zmian w planie zagospodarowania przestrzennego gminy. Sąd zaakceptował stanowisko organu nadzoru, iż przepis art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym precyzyjnie określa udział poszczególnych podmiotów w kosztach sporządzania planu miejscowego wprowadzając generalną zasadę, zgodnie z którą koszty te obciążają budżet gminy. Rada gminy nie jest więc uprawniona do regulowania tego rodzaju materii uchwałą wydaną jedynie na podstawie ogólnego kompetencyjnego przepisu art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Sąd podkreślił, że jakkolwiek przepis art. 51 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym ustanawia zasadę samodzielności dochodowej gmin, to jednak samodzielność ta nie wyraża się w uprawnieniu do dowolnego wprowadzania źródeł pozyskiwania środków pieniężnych. Katalog tych źródeł ma charakter zamknięty, a próby wprowadzania dodatkowych tytułów pozyskiwania środków finansowych nie mających uzasadnienia w stosownych przepisach, uznać należy za niezgodne z prawem.

5. Sprawy z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W sprawach z tego zakresu w dalszym ciągu licznie występują sprawy związane z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew.

W sprawie **II SA/Lu 574/06** sąd oddalił skargę na decyzję SKO w przedmiocie umorzenia postępowania administracyjnego w sprawie zezwolenia na usunięcie drzewa. W wyroku tym sąd orzekł, że osoba nie będąca ani właścicielem, ani posiadaczem nieruchomości na której rośnie drzewo nie ma interesu prawnego w sprawie o zezwolenie na wycięcie drzewa, czyli nie posiada przymiotu strony postępowania administracyjnego w świetle art. 28 k.p.a. w związku z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 ze zm.). Natomiast jeżeli postępowanie organu pierwszej instancji wadliwie już zostało

wszczęte na wniosek osoby nie mającej przymiotu strony powinno zostać umorzone na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. w związku z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. Ponadto w tej sprawie postępowanie stało się bezprzedmiotowe także z tego względu, że drzewo, którego dotyczyła decyzja organu pierwszej instancji, zostało już wycięte.

W sprawie **II SA/Lu 583/06** sąd uchylił decyzję SKO w przedmiocie uchylecia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko. Dotyczyło to bowiem budowy stacji bazowej telefonii cyfrowej i stąd wymagało opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska). Ponadto sąd orzekł, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie musi być poprzedzona decyzją o warunkach zabudowy, w świetle przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), jak i powołanej wyżej ustawy - Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie sąd orzekł, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie zmienia stosunków własnościowych i nie przyznaje ubiegającemu się o jej wydanie żadnych uprawnień do nieruchomości, jak i nie stanowi ingerencji w cudzą własność. Oznacza to, że ponieważ decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie daje żadnych uprawnień do terenu, jak i nie narusza praw osób trzecich, to wydanie jej na rzecz podmiotu nie będącego właścicielem nieruchomości jest dopuszczalne.

Natomiast w sprawie **II SA/Lu 768/06** w przedmiocie środowiskowego uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia, sąd oddalił skargę, gdyż orzekł, że przepis art. 56 ust. 2 cyt. ustawy – Prawo ochrony środowiska nie został w tej sprawie naruszony. Dotyczy to także sposobu oddziaływania inwestycji, wynikającego z raportu o oddziaływaniu na środowisko. Także nie została naruszona dyspozycja art. 46a w związku z art. 49 cyt. ustawy – Prawo ochrony środowiska dotyczące procedury zapoznania mieszkańców gminy z postępowaniem w sprawie oceny wpływu tej inwestycji, czyli stacji bazowej telefonii komórkowej na środowisko. Jednocześnie sąd orzekł, że dyspozycja art. 68 ust. 2 jak i art. 74 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) podlega konkretyzacji w ramach odpowiedniego ustawodawstwa zwykłego, które jednak podlega kontroli TK, w zakresie wprowadzonego przez ustawodawcę standardu emisyjnego odnośnie oddziaływania na środowisko, które obejmuje również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

W sprawie **II SA/Lu 988/05** sąd uchylił decyzję SKO w przedmiocie umorzenia postępowania administracyjnego w sprawie nakazania przywrócenia do stanu poprzedniego zmienionego stanu wody na gruncie. Nastąpiło to z tej przyczyny, że jeżeli organ II instancji na podstawie art. 136 k.p.a. dokonał własnych ustaleń, że nie zachodzą przesłanki określone w art. 29 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 115 poz. 1229 ze zm.), ponieważ nie zostały naruszone stosunki wód na gruncie, to brak było podstaw do nakazania wykonania określonych czynności w celu przywrócenia stanu poprzedniego. W tej sytuacji w świetle art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. organ odwoławczy powinien uchylić decyzję w całości lub w części i w tym samym zakresie orzec co do istoty sprawy.

W sprawie **II SA/Lu 702/06** dotyczącej określenia opłat za podłączenie nieruchomości do gminnych urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych w gminie sąd stwierdził, że uchwała Rady Gminy z dnia 27 kwietnia 2001 r. w sprawie określenia opłat za podłączenie nieruchomości do gminnych urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych została wydana z naruszeniem prawa w części dotyczącej opłat za podłączenie nieruchomości do sieci wodociągu gminnego, ponieważ żaden przepis ustawy nie upoważniał gminy do wprowadzenia powyższych opłat, a w szczególności art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 40 tejże ustawy. Jednocześnie Sąd orzekł, że chociaż przedmiotowa uchwała rady gminy z dnia 27 kwietnia 2001 r. została uchylona uchwałą tej rady z dnia 21 kwietnia 2006 r., to biorąc pod uwagę orzecznictwo TK wyrażone w uchwale z dnia 14 września 1994 r. TKW 5194-0TK 1994/2/44 Sąd orzekł, że wydanie wyroku w tej sprawie w przedmiocie tejże uchwały nie stało się zbędne, biorąc pod uwagę skutki prawne, które wywołała podczas jej obowiązywania.

6. Sprawy kombatanckie.

W 2006 r. nastąpiło znaczne zmniejszenie liczby spraw z tej kategorii. Rozpoznane sprawy dotyczyły odmowy przyznania uprawnień kombatanckich. Część zaskarżonych decyzji została wydana w trybach nadzwyczajnych: wznowienia postępowania bądź też na podstawie art. 154 § 1 kpa. W zdecydowanej większości skargi zostały uwzględnione.

W sprawie **II SA/Lu 411/06** uchylone zostały decyzje Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o odmowie wznowienia postępowań kombatanckich. Sąd podniósł, że przesłanką decyzji o odmowie wznowienia postępowania wydanej na podstawie art. 149 § 3 kpa nie może być negatywny wynik ustaleń co do przyczyn wznowienia. Wszelkie rozważania i czynności merytoryczne na tym etapie postępowania są bowiem niedopuszczalne. Rozpatrując wniosek strony skarżącej o wznowienie postępowania Kierownik Urzędu nie ograniczył się do sprawdzenia, czy wskazane przez nią powody wznowienia mieszczą się w katalogu zawartym w art. 145 § 1 kpa, ale dokonał także ich merytorycznej oceny, co mogło być wyłącznie efektem postępowania przeprowadzonego po wydaniu postanowienia w trybie art. 149 § 1 kpa.

W sprawie **II SA/Lu 217/06** uchylona została decyzja Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w przedmiocie odmowy uchylecia (w trybie art. 154 § 1 kpa) decyzji o pozbawieniu uprawnień kombatanckich. W uzasadnieniu wyroku sąd uznał za wadliwy sposób przeprowadzenia postępowania dowodowego. Zgłoszeni w postępowaniu administracyjnym świadkowie udzielili bowiem jedynie pisemnych odpowiedzi na sformułowane przez organ pytanie. Następnie te pisemne oświadczenia zostały ocenione przez organ jako niewiarygodne. W obszernych i interesujących wywodach uzasadnienia wspartych również orzecznictwem sądów administracyjnych wskazano na obowiązek organu wyboru takiej metody przeprowadzenia dowodu, aby jego wartość była jak najwyższa. W kontekście ocenianego postępowania i w świetle okoliczności związanych z osobami świadków Sąd uznał, że wypełnienie intencji prawodawcy zawartych w unormowaniu art. 77 § 1 k.p.a., powinno polegać na bezpośrednim ich przesłuchaniu.

7. Sprawy z zakresu pomocy społecznej

W stosunkowo dużej liczbie spraw o przyznanie świadczeń z ustawy o świadczeniach rodzinnych przedmiotem analizy sądu była wykładnia przepisu art. 24 ustawy. W sprawach tych (**sygn. akt II SA/Lu 659/06, sygn. akt II SA/Lu 152/06, sygn. akt II SA/Lu 538/06, II SA/Lu 537/06, sygn. akt II SA/Lu 582/06, sygn. akt II SA/Lu 414/06, sygn. akt II SA/Lu 366/06, II SA/LU 582/06, II SA/LU 780/06, li SA/Lu 170/06; II SA/LU 171/06**), sąd konsekwentnie uznawał, iż w świetle art. 24 ust

2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych prawo do świadczeń rodzinnych ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego, jak również, że postępowanie w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych ma charakter wnioskowy; przepisy ustalają podmioty uprawnione do złożenia wniosku oraz szczegółowo określają dane, jakie powinien zawierać wniosek (art. 23 ust 1 i 3 ustawy).

Uchylając zaskarżoną decyzję, w sprawie sygn. akt **II SA/Lu 476/06**, sąd podkreślił, iż wspólne wychowywanie dzieci jest przesłanką, która stanowi o istnieniu rodziny, w rozumieniu definicji z art. 3 pkt 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zaś że brak wspólnego zamieszkiwania rodziców samo nie wyklucza wspólnego wychowywania dzieci.

Oddalając skargę na decyzję w przedmiocie dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dzieci, w sprawie **II SA/Lu 637/06**, sąd podkreślił, iż stosownie do unormowania art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - po spełnieniu pozostałych warunków do jego nabycia przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych - przysługuje, jeżeli świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców nie zostało zasądzone ze względu na to, że drugie z rodziców dziecka nie żyje bądź ojciec dziecka nie jest znany. Dlatego na gruncie art. 11a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych fakt, że powództwo skarżącego o świadczenia alimentacyjne zostało oddalone nie uprawnia skarżącego do otrzymania dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka. Nie zasądzenie świadczeń alimentacyjnych jedynie wówczas uprawnia do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka po spełnieniu pozostałych warunków ustawowych, gdy jest ono związane ze śmiercią drugiego z rodziców dziecka bądź tym, iż ojciec dziecka nie jest znany (identyczne stanowisko zajęte zostało w sprawie **II SA/Lu 658/06**).

W sprawie **II SA/Lu 184/06**, której uchylono decyzje organów obydwu instancji wydane w przedmiocie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku sąd wyraził stanowisko, iż w świetle art. 3pkt.1 lit. „a” ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych do dochodu zalicza się wszystkie przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia

społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 80, poz. 350 ze zm.) źródłami przychodu podlegającymi opodatkowaniu są m.in. emerytura lub renta uzyskane w danym roku podatkowym. Skoro zatem skarżący uzyskał zaległe świadczenia rentowe przez jednorazową wypłatę w 2004r., zaś obowiązujące przepisy nie zwalniają z opodatkowania uzyskanej w ten sposób renty, organy administracyjne prawidłowo zaliczyły ją do dochodu skarżącego za ten rok. Identyczne stanowisko zaprezentowane zostało w sprawie **sygn. akt II SA/Lu 1045/05**, w której podkreślono również, iż datą przychodu jest dzień przyjęcia pieniędzy (dzień wypłaty).

W sprawie **II SA/Lu 248/06** sąd odniósł się do pojęcia „bezskuteczności egzekucji” w rozumieniu ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Konfrontując przepis art. 2 pkt 1 ustawy, z którego wynika, iż bezskuteczną jest egzekucja, w wyniku której nie wyegzekwowano należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych za okres trzech ostatnich miesięcy, z przepisem art. 10 ust. 4 ustawy, na podstawie którego, w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym komornik sądowy wydaje zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji, wbrew temu co wywodził w tym zakresie organ administracji publicznej, sąd przyjął, iż „okres trzech ostatnich miesięcy”, w którym egzekucja była bezskuteczna, to okres między datą wszczęcia postępowania (datą złożenia u komornika sądowego wniosku o zaliczkę alimentacyjną i wniosku o wszczęcie egzekucji), a datą wydania zaświadczenia, o którym mowa w przepisie art. 10 ust. 4 ustawy. Jest to logiczne, gdy zważyć, że zaświadczenie wydawane jest w przedmiocie bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego, tj. postępowania w wyniku którego nie wyegzekwowano należności z tytułu świadczeń alimentacyjnych za okres trzech ostatnich miesięcy (art. 2 pkt 1 ustawy), licząc od daty wystawienia zaświadczenia. Nie podzielając zarzutu skargi, co do naruszenia przepisu art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy, sąd wyjaśnił, iż istota zagadnienia sprowadza się do rozumienia zaliczki alimentacyjnej, jako kwoty wypłacanej na poczet należnego i ustalonego świadczenia alimentacyjnego. Świadczeniem ustalonym, tak co do zasady, jak i co do jego wysokości, co jest szczególnie istotne w tej kwestii, jest świadczenie objęte tytułem wykonawczym, a więc zasądzone wyrokiem sądu lub ustalone ugodą sądową. Skoro ponadto, zaliczka alimentacyjna przysługuje do wysokości świadczenia alimentacyjnego (art. 8 ust. 1 ustawy), jednak nie więcej niż

do wysokości wskazanej w pkt 1 i 2 art. 8 ust. 1 ustawy, to przyjąć należy, iż ustawodawca posługując się konwencją językową odwołującą się do pojęć „zaliczka”, „kwota wypłacana na poczet”, „ustalone świadczenie alimentacyjne”, instytucji zaliczki alimentacyjnej nadał sens wspomagający osoby uprawnione do świadczeń alimentacyjnych, których egzekucja okazała się bezskuteczna. Obrona tezy przeciwnej oznaczałaby ingerencję organów administracji publicznej w sferę objętą prawomocnym rozstrzygnięciem sądu orzekającego w przedmiocie wysokości świadczenia alimentacyjnego.

8. Zagadnienia procesowe w postępowaniu administracyjnym.

W kilku sprawach dotyczących zwrotu wywłaszczonej nieruchomości (**II SA/Lu 233/06, II SA/Lu 427/06 i II SA/Lu 553/06**), sąd podzielił wyrażane w orzecznictwie stanowisko o konieczności wyłączenia się prezydenta miasta od załatwienia sprawy zwrotu wywłaszczonej nieruchomości w przypadku, gdy jest ona własnością miasta na prawach powiatu (art. 24 § 1 pkt 1 i 4 w związku z art. 26 § 3 Kpa). W sprawach tych, sąd odwoływał się do stanowiska zaprezentowanego w uchwale składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 maja 2003 r. w sprawie sygn. akt OPS 1/03 (ONSA 2003, z.4, poz. 115). Sąd wyraził pogląd, że instytucja wyłączenia organu administracji od rozpatrywania sprawy stanowi jeden z elementów wyznaczających kompetencję szczególną organu administracji publicznej, tj. zdolność prawną do rozpatrzenia konkretnej indywidualnej sprawy w drodze decyzji administracyjnej. Szczegółowe przepisy regulujące tę instytucję uznać należy za gwarancję realizacji zasady prawdy obiektywnej (art. 7 Kpa), zasady pogłębiania zaufania do organów Państwa (art. 8 Kpa), jak również zasady sprawiedliwości proceduralnej w ramach postępowania administracyjnego.

W sprawie **II SA/Lu 496/06** wskazano, iż stronami postępowania administracyjnego w przedmiocie nakazania usunięcia nieprawidłowości w utrzymaniu bądź użytkowaniu obiektu budowlanego w oparciu o art. 66 ustawy – Prawo budowlane, a także adresatami decyzji wydanej na tej podstawie prawnej, powinny być wspólnota mieszkaniowa, jeżeli obowiązek usunięcia nieprawidłowości odnosi się do części wspólnych obiektu budowlanego albo właściciele poszczególnych lokali, jeżeli nieprawidłowości w utrzymaniu bądź użytkowaniu

objektu dotyczą części przynależnych do konkretnego lokalu i tworzących z nim całość.

W sprawie **II SA/Lu 547/06**, oddalając skargę na decyzję w przedmiocie umorzenia postępowania administracyjnego w sprawie o zezwolenie na usunięcie drzewa sąd wskazał, dzieląc stanowisko organu administracji, że osoba nie będąca właścicielem, ani posiadaczem nieruchomości, nie ma interesu prawnego w sprawie o usunięcie drzewa rosnącego na tej nieruchomości i w świetle art. 28 Kpa w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 ze zm.), nie posiada przymiotu strony.

W sprawie **II SA/Lu 551/06** w przedmiocie zezwolenia na usunięcie drzew sąd uznał, że organizacja społeczna uprawniona jest do wniesienia odwołania od decyzji pierwszoinstancyjnej mimo, że organ prowadzący postępowanie nie wydał postanowienia o dopuszczeniu tej organizacji do udziału w postępowaniu (art. 31 § 1 i 2 Kpa), jeśli organizacja faktycznie została dopuszczona do udziału w postępowaniu przez przyjmowanie od niej oświadczeń i wniosków oraz doręczanie jej wydawanych decyzji i postanowień.

W sprawie **II SA/Lu 325/06**, dotyczącej zawieszenia postępowania w sprawie o zwrot wyłączonej nieruchomości na podstawie przepisu art. 97 § 1 pkt 4 Kpa, który stanowi, że organ administracji publicznej zawiesza postępowanie, gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd, wyrażony został pogląd, że wobec istotnej zmiany stanu prawnego, wprowadzonej ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, straciło aktualność stanowisko orzecznictwa co do zawieszenia postępowania o zwrot nieruchomości w przypadku, gdy nieruchomość wyłączona stała się przedmiotem użytkowania wieczystego, wyrażone na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy z dnia z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wyłączeniu nieruchomości (Dz. U. z 1991 r., Nr 30, poz. 127 ze zm.). Sąd podkreślił, że w ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. nie było przepisu takiego jak art. 229 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r., wyłączającego roszczenie o zwrot nieruchomości wyłączonej. Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie utrwalony był jednak pogląd, że nie można orzec o zwrocie nieruchomości, jeśli Skarb Państwa lub gmina nie władają już nieruchomością wyłączoną, w szczególności jeżeli nieruchomość oddana została w użytkowanie wieczyste. Orzecznictwo wskazało, że realizacja roszczenia o zwrot uzależniona jest od uprzedniego rozstrzygnięcia o

losach użytkowania wieczystego przysługującego innej osobie. Ustawa z 1985 r. przewidywała w art. 26 ust. 2, że rozwiązanie umowy następuje w drodze decyzji administracyjnej. Orzecznictwo stanęło więc na stanowisku, że poprzedni właściciel nieruchomości wyłączonej ma interes prawny we wszczęciu postępowania administracyjnego o rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego ustanowionego na tej nieruchomości, a wszczęcie takiego postępowania stanowi podstawę do zawieszenia postępowania o zwrot nieruchomości, od rozstrzygnięcia o losie użytkowania wieczystego zależy bowiem rozstrzygnięcie w sprawie o zwrot nieruchomości.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym taka zależność - wobec istotnej zmiany przepisów - nie występuje. Fakt istnienia użytkowania wieczystego powstałego przed dniem wejścia w życie ustawy wyłącza z mocy wyraźnego przepisu art. 229 ustawy rozstrzygnięcie o żądaniu zwrotu i badanie przesłanek z art. 136 ust. 3, ponieważ roszczenie o zwrot w ogóle nie przysługuje. Nie występuje zatem zależność rozstrzygnięcia sprawy o zwrot nieruchomości od podjęcia przez uprawnionych działań zmierzających do rozwiązania użytkowania wieczystego, jeżeli użytkowanie to powstało przed dniem 1 stycznia 1998 r. Sąd zwrócił również uwagę, że w świetle przepisu art. 33 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami o rozwiązaniu umowy użytkowania wieczystego przed upływem ustalonego okresu orzeka obecnie sąd w postępowaniu cywilnym, na żądanie właściwego organu. Poprzednim właścicielom nieruchomości nie przysługiwałoby zatem w ogóle uprawnienie do żądania rozwiązania użytkowania wieczystego przed upływem ustalonego okresu.

W tej sytuacji nie istniały podstawy do zawieszenia postępowania z powodu konieczności podjęcia przez skarżących działań zmierzających do rozwiązania użytkowania wieczystego. W rozpoznawanej sprawie nie występuje w ogóle potrzeba rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego w rozumieniu przepisu art. 97 § 1 pkt 4 Kpa.

Problematyki związanej z umorzeniem wznowionego postępowania dotyczy orzeczenie w sprawie **II SA/Lu 164/06**. Organ pierwszej instancji w decyzji wydanej na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 w zw. z art. 145 § 1 pkt 4 oraz art. 146 § 2 i art. 151 § 2 Kpa stwierdził, że dotychczasowa decyzja udzielająca pozwolenia na budowę wydana została z naruszeniem prawa, ponieważ nie wszystkie strony brały udział w tym postępowaniu i odmówił uchylenia tej decyzji, gdyż nowa decyzja odpowiadałaby w swej istocie decyzji dotychczasowej. Organ odwoławczy uchylił decyzję organu

pierwszej instancji i umorzył postępowanie tego organu, a to wobec ustalenia, że zakończono budowę obiektu, którego dotyczyła decyzja o pozwoleniu na budowę. Uchylając decyzję organu odwoławczego sąd wskazał, że zakończenie budowy obiektu budowlanego objętego pozwoleniem na budowę, nie czyniło bezprzedmiotowym postępowania w sprawie wznowienia i nie dawało podstaw do umorzenia tego postępowania. Jeśli organ odwoławczy prowadzący postępowanie w trybie wznowienia doszedł do przekonania, że zaistniały podstawy do umorzenia postępowania administracyjnego w sprawie, której wznowienie dotyczy, powinien uchylić decyzje dotychczasową i umorzyć postępowanie, badając jednak uprzednio, czy nie zachodzą przesłanki negatywne uchylenia decyzji z art. 146 Kpa.

9. Zagadnienia procesowe w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W sprawie II SA/Lu 725/06 wniesiono skargę na „załatwienie sprawy w drodze milczącego przyjęcia przez starostę zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego i niewniesienia sprzeciwu”. Odrzucając skargę jako niedopuszczalną, sąd wskazał, iż przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie przewidują skargi na niewniesienie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu w drodze decyzji na podstawie przepisów ustawy Prawo budowlane. W szczególności podstawy do wniesienia skargi w tej sprawie nie może stanowić art. 3 § 2 pkt 4 cyt. ustawy, gdyż nie wnosząc sprzeciwu organ nie wydał żadnego aktu ani nie podjął żadnej czynności w rozumieniu tego przepisu.

Również za niedopuszczalną uznano skargę wniesioną przez sołtysa wsi na decyzję w sprawie lokalizacji inwestycji celu publicznego dla inwestycji polegającej na budowie zakładu zagospodarowania odpadów (II SA/Lu 691/06). Według ustaleń poczynionych w uzasadnieniu postanowienia odrzucającego skargę skarżący występuje w sprawie jako sołtys wsi skarżący decyzję administracyjną o ustaleniu lokalizacji celu publicznego (na terenie tejże wsi), przy czym nie jest on, jako osoba fizyczna, właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której będzie realizowana przedmiotowa inwestycja. Nie przysługują mu także takie prawa w stosunku do sąsiednich działek leżących w obszarze oddziaływania inwestycji, czyli także w tym zakresie nie posiada interesu prawnego. W ocenie sądu skarżący

błędnie wywodzi swój interes prawny z faktu, że jest organem wykonawczym sołectwa oraz jest umocowany do działania przez zebranie wiejskie, czyli działa w imieniu sołectwa. Sołectwo nie ma jednak odrębnej osobowości prawnej od gminy, lecz funkcjonuje w ramach tzw. dominium i imperium gminy, która posiada osobowość cywilnoprawną jak i publicznoprawną. Sąd uznał także, że swoiste pełnomocnictwo udzielone skarżącemu podczas zebrania wiejskiego przez osoby fizyczne biorące w nim udział, nie spełnia dyspozycji art. 34 w związku z art. 35 Pppsa, określających krąg osób mogących być pełnomocnikiem w postępowaniu sądowoadministracyjnym. Ponadto, w świetle art. 37 § 1 Ppsa, pełnomocnik obowiązany jest już po pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo w formie pisemnej, które musi być osobiście podpisane przez mocodawcę. W rezultacie skarga, jako wniesiona przez osobę nieuprawnioną, została uznana za niedopuszczalną i odrzucona na podstawie art. 58 § 1 pkt 6 Ppsa.

Zagadnienie interesu prawnego we wniesieniu skargi na decyzję wydaną na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 1 Prawa budowlanego rozważane było w sprawie **II SA/Lu 430/06**. Skarga została wniesiona przez właścicieli nieruchomości sąsiedniej w stosunku do nieruchomości, na której wykonano określone roboty budowlane. Oddalając skargę sąd stanął na stanowisku, że decyzja stwierdzająca wykonanie nałożonego na inwestora obowiązku doprowadzenia wykonanych robót do stanu zgodnego z prawem, ustala konsekwencje prawne tylko w stosunku do inwestora.

W sprawie **II SA/Lu 409/06** sąd stwierdził, że zarówno wynikające z tego przepisu uprawnienia autokontroli organu, jak i sama decyzja autokontrolna są elementami postępowania sądowoadministracyjnego. Jednakże skutki „uwzględnienia skargi” w tym trybie przez organ nie są tożsame ze skutkami w sytuacji, gdy skargę uwzględnia sąd. O ile bowiem uprawnienia orzecznicze sądów administracyjnych mają zasadniczo charakter kasacyjny, to „uwzględnienie skargi w całości”, o którym mowa w art. 54 § 3 Ppsa oznacza uwzględnienie skargi (przez organ administracji) co do istoty sprawy. Za niedopuszczalne zaś uznać należy wydanie w tym trybie decyzji kasacyjnej przekazującej sprawę organowi I instancji do ponownego rozpatrzenia. Prowadziłoby to bowiem do ponownego uruchomienia toku instancji w postępowaniu administracyjnym, w sprawie już ostatecznej zakończonej, tym samym również do ograniczenia konstytucyjnego prawa do sądu. Zdaniem składu orzekającego, możliwość wydania decyzji kasacyjnej w trybie autokontroli

należy wyjątkowo dopuścić w sytuacji, gdy ponad wszelką wątpliwość i wprost żądanie takie zostało sformułowane w skardze. Z tych względów w omawianej sprawie sąd uchylił zaskarżoną decyzję (autokasacyjną).

Natomiast w sprawie **II SA/Lu 415/06** stwierdzono nieważność decyzji wydanej na podstawie art. 54 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Sąd zwrócił uwagę na to, iż wydając decyzję autokontrolną organ uchylił w całości tylko własną decyzję pozostawiając w mocy decyzję organu I instancji, jak również że w przedmiotowej sprawie nie nastąpiło uwzględnienie skargi w całości, co stanowi naruszenie przepisu art. 54 § 3 ustawy, albowiem w ramach tzw. autokontroli organ odwoławczy, którego działanie zaskarżono, w zakresie swojej właściwości może uwzględnić skargę lecz tylko w całości orzekając co do istoty sprawy. Stanowi to więc także rażące naruszenie prawa w świetle dyspozycji art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Zwrócić należy uwagę na rozbieżność orzecznictwa w zakresie oceny skutków niezłożenia dokumentu pełnomocnictwa przez adwokata (radcę prawnego) ustanowionego w ramach prawa pomocy. W sprawach **II SA/Lu 65/05**, **II SA/Lu 656/05**, **II SA/Lu 657/05** ustanowiony z urzędu adwokat wniósł o doręczanie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem. Po bezskutecznym upływie terminu do złożenia pełnomocnictw, do czego ustanowiony adwokat został wezwany, odmówiono doręczenia mu odpisów wyroków z uzasadnieniami w tych sprawach. Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrując zażalenie na odmowne orzeczenie sądu I instancji w sprawie I OZ 862/06 (**II SA/Lu 657/05**) oddalił zażalenie, stwierdzając w uzasadnieniu postanowienia, że art. 244 § 2 ustawy nie daje umocowania do działania w imieniu strony bez udzielonego przez nią pełnomocnictwa. Wskazano również na art. 37 § 1 ustawy, zgodnie z którym pełnomocnik zobowiązany jest przy pierwszej czynności dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy.

Natomiast w sprawach sygn. akt I OZ 863/06 (**II SA/Lu 655/05**) i I OZ 865/06 (**II SA/Lu 856/05**) uchylono zaskarżone postanowienia, podnosząc że złożenie pełnomocnictwa przez pełnomocnika ustanawianego z urzędu nie jest konieczne, zaś zawarte w art. 244 § 2 ustawy pojęcie „stanowi uprawnienie strony do udzielenia pełnomocnictwa (...)” nie oznacza, że udzielenie takiego pełnomocnictwa ma być potwierdzane odrębnym dokumentem załączonym do akt sprawy. Sąd orzekający

w tych sprawach podzielił pogląd wyrażony w postanowieniu NSA z dnia 22 czerwca 2005 r. sygn. akt II OZ 519/05 (ONSA i WSA 2005/6/115).

Z zakresu prawa pomocy wskazać należy na następujące zagadnienia.

Jedną z przesłanek przyznania prawa pomocy jest wykazanie przez stronę, że nie jest w stanie ponieść kosztów postępowania bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (art. 246 § 1 pkt 1 Ppsa). Dla oceny zasadności wniosku niezbędne są m.in. informacje dotyczące stałych i koniecznych kosztów utrzymania ubiegającego się o przyznanie prawa pomocy. Obowiązujący formularz wniosku o przyznanie prawa pomocy (PPF), nie zawiera wyodrębnionej rubryki dotyczącej tych kosztów. Powoduje to, że strony nie podają jakie są ich stałe miesięczne koszty utrzymania. Zachodzi więc potrzeba dokonania wezwania w trybie art. 255 Ppsa, co przedłuża postępowanie w zakresie prawa pomocy, a w konsekwencji postępowanie w sprawie. Zamieszczenie w formularzu stosownej rubryki w tym zakresie przyczyniłoby się do usprawnienia i przyspieszenia postępowania.

Pewne rozbieżności wywołuje stosowanie art. 247 Ppsa. W przypadku stwierdzenia, że zachodzą określone w art. 58 § 1 Ppsa podstawy do odrzucenia skargi, odmawiano przyznania prawa pomocy, wskazując na oczywistą bezzasadność skargi. Skoro skarga podlega odrzuceniu, wykluczona jest możliwość uwzględnienia skargi, co czyni ją oczywiście bezzasadną. Natomiast w przypadkach oczywistej merytorycznej bezzasadności skargi, odmowa przyznania prawa pomocy na podstawie art. 247 Ppsa ma miejsce wyjątkowo.

W ocenie sędziów ustawa – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi powinna zawierać unormowanie odpowiadające art. 117 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego (Kpc). Uzależnienie uwzględnienia wniosku o przyznanie prawa pomocy w zakresie żądania ustanowienia profesjonalnego pełnomocnika procesowego od potrzeby jego udziału w postępowaniu sądowno-administracyjnym, pozwoliłoby uniknąć nadużywania tego uprawnienia przez strony, co wyraźnie wystąpiło w sprawach o wymierzenie organowi administracji grzywny w trybie art. 55 § 1 Ppsa – sygn. akt II SO/Lu 2/06, II SO/Lu 3/06, II SO/Lu 10/06, II SO/Lu 11/05, II SO/Lu 37/06, II SO/Lu 48/06. W wielu przypadkach strony wnoszą o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika procesowego w sprawach, których okoliczności faktyczne i prawne nie budzą wątpliwości, a składane przez nie pisma

procesowe nie wskazują na nieporadność bądź trudności w samodzielnym podejmowaniu czynności procesowych.

III. Zagadnienia wynikające z działalności orzeczniczej Wydziału III

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

1. Sprawy mieszkaniowe.

W sprawie **III SA/Lu 544/05** sąd uznał, że uzasadnieniem dla wydania decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranego przez strażaka równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego może być jedynie udowodniona w postępowaniu okoliczność podania przez niego w oświadczeniu mieszkaniowym nieprawdziwych danych, bądź ewentualnie niezawiadomienia właściwego organu o zmianie mającej wpływ na uprawnienie do otrzymywania takiego równoważnika, czyli wystąpienia przesłanki określonej w art. 79 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj. Dz.U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1230 ze zm.).

W sprawie **III SA/Lu 577/05** sąd stwierdził, że jeżeli przed rozpoczęciem budowy domu jednorodzinnego policjant spełniał ustawowe przesłanki do otrzymania pomocy finansowej na uzyskanie domu określone w art. 94 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. z 2002r., Nr 7, poz. 58 ze zm.), pomoc taką należy mu przyznać, niezależnie od okoliczności, czy w dacie złożenia wniosku czy wydania decyzji w tej sprawie, dom ten istniał w sferze planów, czy był w trakcie budowy, czy też został już wybudowany.

W sprawie **III SA/Lu 59/06** sąd podkreślił, że § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego (Dz.U. Nr 100, poz. 918 ze zm.), stwarza podstawę właściwemu organowi wyłącznie do wydania decyzji o cofnięciu uprawnienia do dotychczas przyznanego równoważnika pieniężnego, o ile zaistnieje jedna z okoliczności enumeratywnie wymienionych w

tym przepisie. Nie daje natomiast podstawy do uchylenia decyzji ostatecznej, w której przyznano stronie ów równoważnik.

2. Sprawy z zakresu zatrudnienia i bezrobocia

W sprawie **III SA/Lu 535/05** sąd uznał, że decyzja o utracie statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku niewątpliwie kształtuje sytuację prawną strony, gdyż pozbawia ją określonych uprawnień, a więc organy przy tak ustalonym stanie faktycznym nie mogły dokonać weryfikacji decyzji ostatecznej na podstawie art. 154 § 1 k.p.a.

W sprawie **III SA/Lu 173/06** sąd wyraził pogląd, że jeżeli przed sądem lub innym organem administracji publicznej (ZUS w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 3 k.p.a. jest organem administracji publicznej) toczy się postępowanie, podczas którego nastąpi ustalenie czy małżonek rolnika podlega lub nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników, to organ administracji prowadzący postępowanie w sprawie uznania za osobę bezrobotną i przyznanie prawa do zasiłku powinien powstrzymać się od rozstrzygnięcia sprawy do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego lub ubezpieczeniowego. Organ prowadzący postępowanie w sprawie uznania za osobę bezrobotną nie mają kompetencji do rozstrzygania tego zagadnienia wstępnego we własnym zakresie.

W sprawie **III SA/Lu 437/06** sąd orzekł, że na mocy przepisu art. 71 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.) w związku z przepisem art. 56 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz.U. z 2004r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.), prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługuje również bezrobotnemu zwolnionemu po odbyciu służby, którą pełnił jako poborowy w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych.

3. Sprawy z zakresu postępowania egzekucyjnego

W sprawie **III SA/Lu 298/06** sąd uznał, iż analiza przepisów ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. Nr 33, poz. 287) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną,

miejsc pobierania opłat oraz zakresu i sposobu przekazywanych Informacji Komisji Europejskiej (Dz.U. Nr 100, poz. 1019 ze zm.) wskazuje, że podstawą egzekucji w niniejszym postępowaniu nie jest sam przepis prawa, lecz decyzja administracyjna ustalająca wysokość opłat za prowadzony nadzór nad tym skupem.

4. Sprawy z zakresu samorządu terytorialnego.

W sprawie **III SA/Lu 54/06** ze skargi na uchwałę rady miejskiej w przedmiocie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz określenia zasad ich usytuowania, sąd stwierdził, że art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230 ze zm.) nie dawał kompetencji radzie miejskiej do określenia w drodze uchwały godzin sprzedaży napojów alkoholowych, albowiem taka reglamentacja nie mieści się w zakresie określenia „zasady usytuowania” ani „ustalenia liczby punktów sprzedaży”. Również takiej reglamentacji nie należy wprowadzać na podstawie przepisu art. XII § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks Pracy (Dz.U. Nr 24, poz.142 ze zm.).

W sprawie **III SA/Lu 55/06** ze skargi na uchwałę rady miejskiej w przedmiocie określenia czasu pracy placówek handlu detalicznego, gastronomicznych i usługowych sąd uznał, że zawarte w niej upoważnienie prezydenta miasta do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie skracania godzin pracy placówek handlu detalicznego, gastronomicznych i usługowych, zostało mu przekazane bez podstawy prawnej w obowiązujących przepisach ustawowych.

W sprawie **III SA/Lu 48/06** ze skargi na uchwałę rady miasta w przedmiocie nadania statutu Muzeum Chełmskiemu w Chełmie sąd uznał, że obowiązki opiniowania przez związki zawodowe podlegają tylko takie założenia i projekty aktów prawnych, które wprost (bezpośrednio) dotyczą zakresu objętego zadaniami tych związków. Skoro przedmiotowa uchwała nie dotyczy bezpośrednio zakresu objętego zadaniami związków zawodowych, przeto rada miasta nie miała obowiązku konsultacji jej projektu ze statutowymi władzami związku.

W sprawie **III SA/Lu 67/06** ze skargi na uchwałę rady miasta w przedmiocie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, sąd stwierdził, że przyjęte w uchwale kryterium stałego zameldowania przez okres co najmniej 5 lat, narusza art. 32 Konstytucji, art. 4 i art. 21 ust. 3 ustawy z dnia

21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 71, poz. 733 ze zm.) oraz art. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), jako dyskryminujące pewną grupę mieszkańców.

W sprawie **III SA/Lu 312/06** sąd uznał, że mając na uwadze przepisy art. 25 ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym oraz § 3 rozporządzenia Rady Ministrów Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz.U. Nr 61, poz. 710), ustalając wysokość diet radnym w gminach należy po pierwsze brać pod uwagę; liczbę mieszkańców danej gminy i stosownie do tej liczby różnicować wysokość diet, funkcje pełnione przez radnego. Jednocześnie wysokość diet nie może miesięcznie przekroczyć "widełek" zakreślonych w/w rozporządzeniem oraz 1,5 kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, w gminach o największej liczbie mieszkańców.

W sprawie **III SA/Lu 230/06** ze skargi Wojewody Lubelskiego na uchwałę rady gminy w przedmiocie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sąd stwierdził, że nie ma umocowania prawnego taka regulacja, która pozbawia członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prawa do wynagrodzenia za pracę w tej komisji tylko z tego powodu, że jest on jednocześnie radnym będącym członkiem stałej Komisji Rady Gminy.

W sprawie **III SA/Lu 429/06** sąd stwierdził, że uchwała oraz stanowiący jej integralną część statut, zawiera przepisy powszechnie obowiązujące i winna być jako akt prawa miejscowego, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.), ogłoszona na zasadach i w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718 ze zm.).

W sprawie **III SA/Lu 154/06** sąd uznał, iż „powołanie”, którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. Dz.U. z 2004r., Nr 161, poz. 1688) jest niczym innym, jak tak zwanym w doktrynie „powołaniem pozornym”, gdzie pod nazwą powołania kryje się nawiązanie stosunku pracy na innej podstawie. Dlatego przyjęć należy, że kierownik urzędu stanu cywilnego jest zatrudniany na

podstawie umowy o pracę, albo jeżeli taka podstawa została zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy o pracownikach samorządowych (tj. Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1593 ze zm.) przewidziana dla tego stanowiska w statucie gminy, na podstawie mianowania. Sama zaś uchwała rady gminy o jego powołaniu stanowi upoważnienie dla wójta (burmistrza, prezydenta), czyli podmiotu dokonującego czynności z zakresu prawa pracy na podstawie art. 4 pkt 4 ustawy o pracownikach samorządowych, do zawarcia z powołanym kierownikiem urzędu stanu cywilnego umowy o pracę czy sporządzenia aktu mianowania. Skoro kierownik urzędu stanu cywilnego jest pracownikiem samorządowym zatrudnianym na podstawie mianowania bądź umowy o pracę (art. 2 pkt 2 i 4 ustawy o pracownikach samorządowych), to do nawiązania z nim stosunku pracy ma zastosowanie art. 3a tej ustawy, stanowiący, że nabór na wolne stanowiska urzędnicze zatrudnianych na wyżej powołanej podstawie prawnej jest otwarty i konkurencyjny. Ustawa w tym przedmiocie nie wprowadza żadnych wyjątków, które uzasadniałyby odstępstwo od powyższej zasady.

W sprawie **III SA/Lu 224/06** sąd wskazał, że nie ulega wątpliwości, iż władze gminy mają lepsze niż wojewoda warunki dla ustalenia okręgów wyborczych, a społeczność lokalna ma prawo i powinna samodzielnie regulować takie kwestie, dlatego ustawodawca konstrukcyjnie założył, że to organy gminy (rada gminy na wniosek wójta, burmistrza, prezydenta miasta) dokonują podziału gminy na okręgi wyborcze. Jeżeli jednak nie są w stanie tego dokonać, zastępcze rozstrzygnięcie wojewody jest konieczne, wiążące i trwałe na równi z podziałem w trybie uchwały podjętej przez radę gminy.

W sprawie **III SA/Lu 133/06** sąd stwierdził, że oświadczenie woli złożone przez radnego w dniu 20 grudnia 2005 r. wójtowi gminy i radzie gminy - w przedmiocie zrzeczenia się mandatu z dniem 1 lutego 2006 r. - odniosło skutek prawny w dniu 1 lutego 2006 r. Wówczas zgodnie z art. 190 ust. 1 pkt 2 ordynacji wyborczej mandat wygaśł i wygaśnięcie mandatu rada gminy powinna była stwierdzić uchwałą wydaną w terminie 3 miesięcy od wystąpienia przyczyny mandatu (faktycznego zrzeczenia się).

W sprawie **III SAB/Lu 10/06** na bezczynność rady miejskiej w przedmiocie podjęcia uchwały o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu burmistrza, sąd podkreślił, że przynależność do wspólnoty gminnej (sama przez się) nie stanowi źródła interesu prawnego. Do wniesienia skargi nie uprawnia istnienie interesu faktycznego. Podmiot kwestionujący uchwałę lub zarządzenie organu gminy na podstawie art. 101 ust. 1

ustawy o samorządzie gminnym, bądź też skarżący beczynność organu gminy przy podejmowaniu tego rodzaju aktów, musi wykazać związek pomiędzy danym aktem (bądź brakiem jego podjęcia), a jego indywidualną sytuacją prawną. Musi zatem udowodnić, że w sytuacjach objętych dyspozycją art. 101 ust. 1 albo 101a ust. 1 tej ustawy zaskarżony akt bądź beczynność w jego podjęciu wiąże się z jego indywidualną sytuacją prawną, zaś jego interes prawny (uprawnienie) wynika z normy prawa materialnego.

W sprawie **III SAB/Lu 24/06** sąd odrzucił skargę na beczynność Wojewody Lubelskiego w przedmiocie niewydania zarządzenia zastępczego w sprawie wygaśnięcia mandatu burmistrza miasta. W uzasadnieniu podał, iż beczynność organu polegająca na niewydaniu przez wojewodę zarządzenia zastępczego nie mieści się w zakresie spraw podlegających rozpoznaniu przez sądy administracyjne.

5. Sprawy z zakresu dostępu do informacji publicznej.

W sprawie **III SA/Lu 517/05** w przedmiocie odmowy przyjęcia na pierwszy rok studiów, badaniu poddano zarzut dotyczący prawidłowości sposobu informowania o rekrutacji na studia. Zdaniem sądu podanie do publicznej wiadomości informacji dotyczących rekrutacji na studia mieści się w pojęciu informacji publicznej w świetle ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 ze zm.).

W sprawie **III SA/Lu 533/05** ze skargi wojewody na zarządzenie starosty w przedmiocie ustalenia opłaty za dodatkowe koszty związane z udostępnieniem informacji publicznej sąd stwierdził, że jednym z podmiotów zobowiązanych do udostępnienia informacji publicznej jest starosta powiatu - art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198) oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.). Jednakże z tego ostatniego przepisu, ani też z innych unormowań ustawy o samorządzie powiatowym nie można wywieść kompetencji starosty do ustalenia wysokości opłat, o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

6. Sprawy inne

W sprawie **III SA/Lu 255/06** sąd stwierdził, że pismo Dyrektora Archiwum Państwowego w Lublinie, który na podstawie art. 33 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396 ze zm.) ustalił, iż Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne w Lublinie jest jednostką w której tworzy się archiwum zakładowe, jest innym aktem administracyjnym, który podlega kontroli przez sąd administracyjny, bowiem nałożyło na skarżącego obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

W sprawie **III SA/Lu 189/06** w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia potwierdzającego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, sąd podkreślił, że zgodnie z przepisem art. 218 § 2 k.p.a. organ administracji publicznej, przed wydaniem zaświadczenia może przeprowadzić w koniecznym zakresie postępowanie wyjaśniające. Jednakże postępowanie wyjaśniające - co do zasady - ogranicza się do sprawdzenia aktualności posiadanych danych. Postępowanie to nie może służyć ustaleniu określonego stanu, który nie wynika z danych zgromadzonych przez organ, bowiem takie działanie byłoby w istocie rzeczą rozstrzygnięciem o istnieniu lub nieistnieniu uprawnienia lub obowiązku, a w tym zakresie rozstrzygnięcie wymaga przeprowadzenia postępowania o charakterze jurysdykcyjnym.

W sprawach z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, na gruncie przepisu art. 36 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 90 poz. 575 ze zm.) i wydanego na wyżej wymienionej podstawie prawnej rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie opłat za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 20, poz. 193), zwraca uwagę pogląd sądu, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na mocy art. 36 wyżej wymienionej ustawy uprawnione są do pobierania opłat w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, jednakże w decyzji określającej obowiązek i wysokość jej zapłaty powinny podać, za jakie konkretne czynności opłaty te mają zostać pobrane i w jaki sposób zostały ustalone, przy uwzględnieniu wysokości kosztów pośrednich i bezpośrednich (**III SA /Lu 398/06; III SA/Lu 401/06; III SA/Lu 400/06; III SA/Lu 399/06**).

W sprawie **III SA/Lu 584/05** sąd przyjął pogląd, że organ administracji orzeka o cofnięciu uprawnień do prowadzenia pojazdów na podstawie art. 182 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.)

wyłącznie na okres oznaczony w decyzji konkretnymi datami, orzeczone przez sąd w środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Jeżeli wbrew art. 184 kkw sąd powszechny nie wskazał daty początkowego biegu tego terminu, to organ administracji powinien zgodnie z art. 13 § 1 kkw wystąpić do tego sądu z wnioskiem o wyjaśnienie orzeczenia, zawieszając postępowanie administracyjne w trybie art. 97 §1 pkt 4 kpa.

W sprawie **III SA/Lu 39/06** sąd wskazał, że ustawa Prawo geologiczne i górnicze w art. 85a, nie daje podstawy do wymierzenia opłaty eksploatacyjnej właścicielowi gruntu, lecz osobom, w stosunku do których organ administracji ustali, że prowadzą określoną działalność tj. wydobywają kopalinę bez wymaganej koncesji.

W sprawach **III SA/Lu 447/06** i **III SA/Lu 448/06**, badając decyzję ostateczną w zakresie zasadności roszczeń o stypendium szkolne na gruncie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), sąd wyraził pogląd, że zdarzenie losowe, o którym mowa w art. 90 e ust. 1 powołanej wyżej ustawy o systemie oświaty, to zaistniałe, niespodziewane zdarzenie, niezależne od woli ucznia czy jego rodziców (opiekunów), które spowodowało, iż uczeń ten przejściowo znalazł się w trudnej czy trudniejszej niż zwykle sytuacji materialnej. Takim zdarzeniem będzie między innymi choroba ucznia czy też członka jego rodziny.

W sprawach **III SA/Lu 294/06** i **III SA/Lu 68/06** sąd wyraził pogląd, że warunkiem skuteczności wniosku żołnierza rezerwy o skierowanie go na badania do wojskowej komisji lekarskiej w celu zmiany kategorii zdrowia jest „istnienie uzupełnieniowych potrzeb Sił Zbrojnych”. Zgodnie bowiem z treścią art. 29 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 214, poz. 2416 ze zmianami), poborowych i żołnierzy rezerwy kieruje - z urzędu lub na wniosek - do wojskowej komisji lekarskiej, wojskowy komendant uzupełnień w przypadku istnienia uzupełnieniowych potrzeb Sił Zbrojnych.

W sprawie **III SAB/Lu 34/05** sąd odrzucił skargę na bezczynność Starosty Janowskiego w przedmiocie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego uznając, że skarga została wniesiona w sprawie, która nie należy do właściwości sądu administracyjnego. W uzasadnieniu sąd podał, iż Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego jest pracownikiem z powołania i tym samym nie mają do niego zastosowania przepisy

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec pracowników państwowych oraz w sprawie komisji dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych (Dz.U. z 2001r. Nr 145, poz. 1628).

W sprawie **III SAB/Lu 20/06** sąd odrzucił skargę na bezczynność Wojewody Lubelskiego w przedmiocie zbadania legalności przejęcia na rzecz państwa nieruchomości i wyraził pogląd, że kompetencje w tych sprawach mają organy gminy, zatem niedopuszczalna jest w tym przedmiocie skarga na bezczynność Wojewody.

Część trzecia.

Działalność pozaorzecznicza Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

W dniach 2 – 7 kwietnia 2006r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości w Luksemburgu zorganizowana przez ZO ZPP w Katowicach dla sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, w której swój udział zgłosili:

- sędzia NSA Witold Falczyński
- sędzia NSA Leszek Leszczyński
- sędzia NSA Jerzy Stelmasiak
- sędzia WSA Jacek Czaja

W dniach 2 – 4 października 2006r. w Czarnej odbyła się Konferencja zorganizowana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie dla sędziów i asesorów wojewódzkich sądów administracyjnych, w której uczestniczyli:

- sędzia NSA Witold Falczyński
- asesor WSA Wojciech Kręcisz
- sędzia WSA Jacek Czaja

W II Edycji Podyplomowego Studium Prawa Europejskiego dla sędziów sądów administracyjnych organizowanej przez Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, zgłosili swój udział następujący asesorowie tut. Sądu:

- asesor WSA Wojciech Kręcisz
- asesor WSA Jerzy Drwał

Dnia 24 lutego 2006r. s. NSA Leszek Leszczyński przeprowadził w ramach w/w Studium wykład dla sędziów nt. „Orzecznictwo ETS w zakresie praw człowieka”. Oprócz tego 28 października 2006r. w Instytucie Nauk Prawnych PAN przedstawił wystąpienie nt. „Jednolitość stosowania prawa” w panelu „Stosowanie prawa”

W dniach 4 - 6 września 2006r. w Okunince odbyło się szkolenie dla członków Samorządowego Kolegium Odwoławczego, w którym udział wzięli:

- sędzia NSA Zdzisław Sadurski prowadził wykład nt. „Wybrane problemy z zakresu postępowania sędowo-administracyjnego”
- sędzia NSA Jerzy Dudek prowadził wykład nt. „Wybrane problemy z zakresu zagospodarowania przestrzennego”
- sędzia NSA Maciej Kierek prowadził wykład nt. „Wybrane problemy z zakresu postępowania administracyjnego”
- asesor WSA Wojciech Kręcisz nt. prowadził dyskusję nt. „Problemy z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w orzecznictwie”,

W dniach 28 - 29 września 2006r. w siedzibie Sądu Okręgowego przy ul. Krakowskie Przedmieście 43 w Lublinie odbyło się seminarium zorganizowane przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ramach współpracy bliźniaczej PL 04/IB/FI/02 – Ochrona Konkurencji z Niemieckim Ministerstwem Gospodarki i Pracy (BMWA) nt. „Odpowiedzialność i zaangażowanie polskich sądów w kontrolę pomocy publicznej”, w którym uczestniczyli sędziowie i asesory tut. Sądu:

- sędzia WSA Joanna Cylc-Malec
- asesor WSA Wojciech Kręcisz
- sędzia WSA Jacek Czaja

28 września 2006r. s. NSA Leszek Leszczyński przeprowadził konferencję sądową dla sędziów biorących udział w powyższym szkoleniu nt. prawa pomocy w Unii Europejskiej.

W dniach 1 – 3 czerwca 2006r. w Serocku odbył się XLVIII Ogólnopolski Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego zorganizowany przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie nt. Zagadnienia prawa parlamentarnego, w której uczestniczyli:

- sędzia NSA Ewa Gdulewicz
- asesor WSA Wojciech Kręcisz

W dniach 6 – 9 listopada 2006r. w Pułtusku odbyło się szkolenie zorganizowane przez Izbę Finansową Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w którym udział wzięli:

- sędzia NSA Danuta Małysz
- sędzia NSA Anna Kwiatek

Oprócz powyższego niżej wymienieni sędziowie tut. Sądu wzięli udział w szkoleniach, naradach, konferencjach, sympoziach i seminariach naukowych oraz w innych formach doskonalenia zawodowego z udziałem środowisk naukowych:

a/ sędzia NSA **E. Oworuszko**

- 26 – 28 kwietnia 2006r. w Starych Jabłonkach (k/Ostródy) uczestniczył w spotkaniu wyjazdowym organizowanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie
- 22 – 24 maja 2006r. na Zamku Książ uczestniczył w konferencji organizowanej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu

b/ sędzia NSA **Zdzisław Sadurski**

- 26 – 28 kwietnia 2006r. w Starych Jabłonkach (k/Ostródy) uczestniczył w spotkaniu wyjazdowym organizowanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie
- 22 – 24 maja 2006r. na Zamku Książ uczestniczył w konferencji organizowanej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu

c/ asesor WSA **Wojciech Kręcisz**

- zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Katedrze Prawa Konstytucyjnego,
- prowadził zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia, seminaria) z przedmiotów:

- 1) prawo konstytucyjne,
 - 2) podstawy tworzenia prawa,
- 3 – 4 kwietnia 2006r. w Rzeszowie uczestniczył w Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. „Prawo wyborcze do parlamentu wybranych państw europejskich”

d/ sędzia NSA **Jerzy Stelmasiak**

- pełniąc funkcję Dyrektora Instytutu Administracji i Prawa Publicznego UMCS w Lublinie prowadził wykłady z następujących przedmiotów:

- 1) prawo administracyjne,
- 2) prawo ochrony środowiska,
- 3) prawo samorządu terytorialnego;

- brał udział w konferencjach naukowych:

1) 21 – 23 maja 2006r. w Sandomierzu VII Doroczna Konferencja nt. „Sprawność działania administracji samorządowej” zorganizowana przez Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej i Zakład Prawa Publicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, na której wystąpił z referatem wspólnie z J. Szreniawskim i M. Stefaniukiem nt. „Działalność organów samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych”;

2/ 6 czerwca 2006r. w Warszawie - Konferencja Naukowa nt. „Dostęp do informacji publicznej – rozwój czy stagnacja”, zorganizowana przez Naczelny Sąd Administracyjny, Rzecznika Praw Obywatelskich i Zespół Prawa Administracyjnego Instytutu Nauk Prawnych PAN

3/ 7 – 9 września 2006r. w Dusznikach Zdroju – VII Konferencja prawników polskich, czeskich i słowackich, zorganizowana przez Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Instytut Nauk Prawnych PAN we Wrocławiu ;

4/ 24 – 27 września 2006r. w Zakopanem Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego nt. Koncepcje systemu prawa administracyjnego, zorganizowany przez Katedrę Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego,

5/ 6 – 7 grudnia 2006r. we Wrocławiu – Konferencja Naukowa nt. 30 lat badań nad problematyką prawa i polityki ochrony środowiska”, zorganizowana przez Zespół X Instytutu Nauk Prawnych PAN we Wrocławiu, na której wystąpił z referatem nt. „Wybrane zagadnienia orzecznictwa sądów administracyjnych w zakresie ochrony środowiska”;

- był członkiem poniższych towarzystw naukowych:

1/ „Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej”;

2/ „Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska”;

3/ „Polska Grupa Stowarzyszeniowa Prawa Międzynarodowego International Law Association ILA”.

e/ sędzia NSA **Maciej Kierek**

- prowadził wykłady z przedmiotu prawo administracyjne, nauka administracji i postępowanie egzekucyjne w administracji w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu.

f/ sędzia NSA **Ewa Gdulewicz**

- jako samodzielny pracownik naukowy Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie i Kierownik Zakładu Prawa Konstytucyjnego, prowadziła wykłady z przedmiotu polskie prawo konstytucyjne;

- 24 - 27 września 2006r. w Krakowie - uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Prawa Konstytucyjnego, Katedrę Prawa Ustrojowego Porównawczego Uniwersytetu Jagiellońskiego i Katedrę Prawa Konstytucyjnego Krakowskiej Szkoły Wyższej im. A. F. Modrzewskiego nt. „Stosowanie Konstytucji RP z 1997 roku – doświadczenia i perspektywy”

g/ sędzia NSA **Leszek Leszczyński**

- prowadził zajęcia dydaktyczne (wykłady i seminarium) na uczelniach w ramach etatu na Wydziale Prawa i Administracji UMCS z przedmiotów:

1/ Teoria i filozofia prawa,

- 2/ Europejski system praw człowieka,
 - 3/ European Convention. The Polish Casus
 - 4/ seminarium magisterskie.
- brał udział w niżej wymienionych konferencjach naukowych i wyjazdach zagranicznych:
 - 1/ 8 – 11 lutego 2006r. Loueven (Belgia) – Konferencja Europejskiego Stowarzyszenia Wydziałów Prawa (European Law Faculties Association);
 - 2/ 30 kwietnia – 5 maja 2006r. wyjazd na Wydział Prawa Uniwersytetu w Hanowerze (RFN) i Rouen (Francja)
 - 3/ 16 – 18 czerwca 2006r. Glasgow (Szkocja) Konferencja Europejskiego Projektu Zintegrowanych Studiów Prawniczych (European Law Project Integrated Studies)
 - 4/ 23 – 29 lipca 2006r. Durban (RPA) XIV Światowy Kongres Socjologii, Sekcja Socjologii Prawa wystąpienia na temat roli orzecznictwa w określaniu standardów praw człowieka oraz wykładni prawa w orzecznictwie ETS
 - 5/ 5 – 6 września 2006r. Uniwersytet w Lizbonie wyjazd na Wydział Prawa Katolickiego
 - uczestniczył w poniższych konferencjach i wykładach w kraju:
 - 1/ 29 maja 2006r. Jachranka wykład dla sędziów SN, Izba Karna nt. „Wykładnia prawa Unii Europejskiej”;
 - 2/ 23 czerwca 2006r. Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego wystąpienie nt. „Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka a orzecznictwo sądowe w Polsce” w panelu „Konwencja Europejska a prawo polskie”
 - 3/ 24 – 27 września 2006r. Międzyzdroje Konferencja Katedr Teorii i Filozofii Prawa nt. „System prawny a porządek prawny”
 - 4/ 18 listopada 2006r. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie wystąpienie nt. „Zmiana społeczna a orzecznictwo sądowe” w panelu „Prawo a społeczeństwo”
 - 5/ 7 grudnia 2006r. Uniwersytet Warszawski i Fundacja „Sprawne państwo” w Warszawie koreferat „Aktywizm sędziowski” do wystąpienia prof. Shauera (Uniwersytet Harwarda) w ramach konferencji nt. „Podstawy orzeczenia NSA w sprawach gospodarczych i finansowych”
 - członek Sądu Konkursowego „Państwa i Prawa” oraz Komitetu Nauk Prawnych